

Unga vuxna som fortfarande bor hemma.

- En kvalitativ studie som omfattar familjens erfarenhet om unga vuxnas levnadssituation.

Skriven av: Sara Ekström (851025)
Handledare: Niklas Westberg
Examinator: Christopher Kindblad

Abstrakt

I min c-uppsats vill jag ta reda på hur individen och de sociala relationerna påverkas av att unga vuxna bor hemma längre. Med hjälp av en kvalitativ metod och den hermeneutiska cirkeln har jag undersökt olika socialpsykologiska aspekter såsom familjen som organisation, parantestillvaron och frigörelseprocessen. Genom teorierna om frihet till och från, parantestillvaron och familjen som organisation har jag försökt belysa olika aspekter som kan påverka unga vuxnas boendesituation, men också hur individerna och de sociala relationerna påverkas av att de unga vuxna bor kvar hemma. Slutsatsen blir att unga vuxnas boendesituation påverkar många olika aspekter i både den unga vuxnas liv och dennes föräldrar. Arbetsmarknadens brist på jobb bidrar till att unga vuxna hamnar i en parantestillvaro där de utesluts från vissa arenor som tillhör vuxenlivet, vilket bidrar till att ungdomstiden förlängs och att man inte blir vuxen förrän vid 25 års ålder. Genom att tillhöra en organisation skapas rutiner som ger människan trygghet i en osäker värld. Trygghet skapas även i nära relationer mellan till exempel ett barn och dennes förälder. Intervjupersonerna var tio stycken, varav fem unga vuxna och fem föräldrar, där fyra par har släktband.

Nyckelord: unga vuxna, arbetsbrist, frigörelseprocessen, familjen som organisation, vuxen.

Abstract

In my C-essay, I would like to find out how individual and social relations are affected by young adults living at home longer. Using a qualitative approach and the hermeneutic circle, I have looked at various social-psychological aspects such as family organization, parentheses life and liberation. By the theories of freedom to and from, parentheses life and family organization, I have tried to highlight various aspects that can affect young adults' living arrangements, but also how individuals and social relations are affected by the young adults still living at home. The conclusion is that young adults living situation affects many aspects of both the young adults' lives and his parents. Social lack of jobs contributes to young adults end up in a parenthesis life where they are excluded from certain venues belonging to adulthood, which contributes to youth is extended and that it does not become an adult until age 25. By belonging to an organization created procedures by which the human security in an uncertain world. Security is also created in a close relationship between such a child and his parent. The interviewees were ten, five young adults and five parents, where four couples have family connections.

Keywords: young adults, lack of work, liberation, family organization, adult.

Disposition

Denna uppsats är indelad i sju kapitel. I det första kapitlet tar jag upp inledning, syftet med mitt arbete och till sist mina frågeställningar. Efter det första inledande kapitlet behandlar jag bakgrund till mitt arbete, jag tar även upp ungdomstiden, unga vuxnas arbetslöshet och ekonomiska situation och att bo hemma. Jag tar även upp tidigare forskning.

I kapitel tre tar jag upp tre olika teorier om begrepp; familjen som organisation, teori om frihet till och från, teori om ungdomstiden som jag kopplar samman med mina intervjuer för en närmare studie och analys. I kapitel fyra fokuserar jag på metod, även en beskrivning av min förförståelse tas upp och följs av urval, tillvägagångssätt, reflektioner, tematisering av mitt empiriska material, förförståelse, vetenskaplig ansats - Hermeneutik etiska aspekter och avslutas med reflektioner av metod. I kapitel fem lämnar jag teorin och går över till att behandla resultatet av mina intervjuer, med hjälp av citat har jag försökt att ge läsaren en bild av mina intervjupersoner. I kapitel sex understryks min egen analys av materialet utifrån de teorier jag använt mig av i kapitel tre.

I kapitel sju tar jag upp reflektioner och slutsatser. Arbetet avslutas med referenslista och bilagor.

Innehållsförteckning

1. Inledning	Sida 1-2
1.1 Syfte	Sida 2
1.2 Frågeställningar	Sida 2
2. Bakgrund	
2.1 Ungdomstiden	Sida 3-4
2.2 Sociala relationer	Sida 4
2.3 Unga vuxnas arbetslöshet och ekonomiska situation	Sida 5
2.4 Bo hemma	Sida 5-6
2.5 Tidigare forskning	
2.5.1 Föräldrar och ungdomsperspektiv	Sida 6-9
3. Teori	
3.1 Frihet till och från	Sida 10-11
3.2 Parantestillvaron	Sida 12-13
3.3 Familjen som organisation	Sida 13-14
3.4 Sammanfattande motivering och resonering kring teori	Sida 14-15
4. Metod	
4.1 Vetenskapsteoretisk ansats- Hermeneutik	Sida 15-16
4.2 Val av metod	Sida 16-18
4.3 Förförståelse	Sida 18-19
4.4 Urval	Sida 19-20
4.5 Avgränsningar	Sida 20
4.6 Tillvägagångssätt	Sida 20-22
4.7 Tematisering av det empiriska materialet	Sida 22
4.8 Etiska aspekter	Sida 22-23
4.9 Reflektioner av metod	Sida 24
5. Resultat	
5.1 Hur ser familjen på ansvar?	Sida 25-29
5.2 Hur beskriver familjerna att deras sociala relationer påverkas?	Sida 29-31
5.3 Hur beskriver de hemmet?	Sida 32-34
6. Socialpsykologisk analys och tolkning	
6.1 Frigörelseprocessen och parantestillvaron	Sida 35-36
6.2 Sociala relationer	Sida 36
6.3 Vuxen	Sida 36-37
6.4 Ansvar	Sida 37-38
6.5 Familjen som organisation	Sida 38-39
6.6 Trögheten inom organisationen	Sida 39-40
6.7 Lojalitet till organisationen	Sida 40
7. Reflektioner och slutsatser	Sida 40-41
8. Referenslista	
8.1 Litteratur	Sida 42
8.2 Internetsidor	Sida 42
8.3 Rapporter	Sida 43
9. Bilagor	
9.1 Intervjuguide	Sida 44-46

1. Inledning

Under hösten 2010 lanserade SVT¹ en tv-serie vid namn ”Ung och Bortskämd”², vilket lett till att ämnet unga vuxna som fortfarande bor hemma tagits upp tydligare i media och i svenska hem. I serien får svenska folket följa tio unga vuxna som fortfarande bor hemma eller bor i en egen lägenhet där föräldrarna sköter alltifrån städning, pengar, hyra med mera. Dessa unga vuxna är i åldrarna 18-24 år, antar utmaningen att flytta till ett hus där de ska klara sig själva utan sina föräldrar. Varje vecka får en av föräldrarna bestämma vilket jobbuppdrag de unga vuxna ska utföra för att se hur de klarar sig i det verkliga livet. Hur de unga vuxna presterar på jobbuppgifterna, bestämmer hur mycket de får i lön som de ska leva på under nästföljande vecka. Varje vecka röstar föräldrarna ut den av de unga vuxna som har utvecklats sämst i strävan till ett självständigt vuxenliv, och förlorar då chansen att vinna en resa ut i världen.

Intresset för den här uppsatsen kommer från programmet ”Ung och Bortskämd”. Jag ville veta varför jag var så snabb och skylla på föräldrarna. Har inte de unga vuxna ett ansvar över sin egen situation? Även i media kunde jag se att de flesta la ansvaret på föräldrarna, det var deras fel att de unga vuxna bodde kvar hemma. Man kunde till exempel läsa Katarina Janouch, författare och relationsexpert, artikel ”Tragiskt med föräldrar som vill ha 20 åriga bebisar”³ om just serien ”Ung och bortskämd”. Janouch menar, kortfattat, att det är föräldrarna som bidrar till problemet genom att de inte låter sina unga vuxna utvecklas till självständiga individer. Genom att föräldrarna tar allt ansvar hindrar de sina barn att ta ansvar. När slutar föräldrarnas ansvar och övergår till samhällets ansvar? Som de flesta vet befinner sig Sverige i en lågkonjunktur, under 2009 uppgick antalet arbetslösa mellan 18 och 24 år till 46 802. Vilket kan jämföras med 29 942 arbetslösa mellan 18 och 24 år under året 2008, vilket motsvarar en ökning med 56 procent. Den sviktande ekonomin påverkar även organisationer i allt större utsträckning. Om man betraktar familjen som en mindre organisation, påverkas familjen av att deras unga vuxna bor kvar hemma en längre tid. Det jag vill studera med min uppsats är olika socialpsykologiska aspekter som kan påverkas av att den unga vuxna bor hemma längre.

I Bergenstråhle rapport gjord för hyresgästföreningens räkning, kan man se att av de som är

---

¹ www.svt.se

² Ibid

³ www.newsmill.se

20-23 år gamla bor nästan hälften kvar hemma.⁴ Rapporten visar att unga vuxnas situation i samhället är problematisk. Kan det vara så att de unga vuxna inte får plats i samhället att utvecklas till vuxna individer?

För att få svar på mina frågor ska jag använda mig av kvalitativ metod, vilket innebär intervjuer. Jag vill intervjua unga vuxna som fortfarande bor hemma samt en av dennes förälder.

1.1 Syfte

I denna uppsats avser jag att undersöka socialpsykologiska aspekter såsom sociala relationer, parantestillvaro och frigörelseprocessen hos unga vuxna som fortfarande bor hemma och deras föräldrar bosatta i syd Sverige. Särskilt intresserar jag mig för hur de själva beskriver och reflekterar över hur familjen som organisation påverkas av att de unga vuxna bor hemma längre i dag.

1.2 Frågeställningar

- Hur påverkas intervjupersonernas familjer som organisation av att de unga vuxna bor kvar hemma?
- Hur påverkas frigörelseprocessen och ansvarstagandet för intervjupersonerna då de bor kvar hemma?

---

⁴Bergenstråhle, S (2005) *Unga vuxnas boende: förändringar i riket 1997 till 2005*, Hyresgästföreningen rapport 2:2005

2. Bakgrund

I detta avsnitt kommer jag att redovisa de aspekter jag anser vara viktiga för att ge läsaren en tydligare bild av de avgränsningar jag har gjort i studien. Avgränsningarna är gjorda för att skapa en bakgrund till studien utifrån mitt syfte och frågeställningar. De jag kommer beskriva i bakgrunden är ungdomstiden, sociala relationer, unga vuxnas arbetslöshet och ekonomiska situation och bo hemma. Här tar jag även upp tidigare forskning, som beskriver föräldrar och ungdomsperspektivet.

2.1 Ungdomstiden

Fürth, Holmberg, Larsson och Raaterova har tillsammans genomfört undersökningar för projektet ”Morgondagens arbetskraft”. Undersökningen visade att 80-talisterna är mer individualiserade än tidigare generationer.⁵ Liksom Fürth m.fl. menar att samhället har förändrats under de senaste 20 åren på flera områden.⁶

Oscarsson⁷ slår fast att det är första gången som barn växer upp under sämre materiella förhållanden än sina föräldrar. Detta har bidragit till att värderingarna har ändrats, de unga vuxna tycks gå åt ett mer individualistiskt håll, till skillnad mot de kollektivistiska värderingar tidigare generationer har haft. De individualistiska värderingarna handlar om att sätta värde på olika faktorer som leder till individens självförverkligande. Värden som betonas som viktiga är njutning, glädje och ett trivsamt liv. Detta kan ses i kontrast med människor över 30 år, de lägger större vikt vid kollektivistiska värden såsom fred och säkerhet. Oscarsson betonar dock att skillnaden mellan generationerna inte är stor, men att det går att urskilja en viss förskjutning av värderingarna åt ett mer individualistiskt håll. Vidare menar Oscarsson att det dessutom finns skäl att anta att det finns skillnader mellan ungdomar och inte bara mellan generationer.⁸ Även Fürth m.fl. har i sina studier kunnat konstatera att den ökade individualiseringen har medfört att de gamla grupp tillhörigheterna som exempelvis klass inte längre är gällande som förklaring av en grups värderingar. Individer ingår i allt fler nätverk, där det råder olika värderingar och livsåskådningar.

---

⁵ Fürth, T, Holmberg, I, Larsson, O, & Raaterova, M (2002), *80-talisterna kommer*, Halmstad: konsumetförlaget. Sida. 9

⁶ Ibid, Sida 19

⁷ Oscarsson, H. (2002) (red) *Spår i framtiden*. Göteborgs Universitet: SOM- institutet, Göteborg. Sida. 9-14

⁸ Ibid Sida.9 ff

I ungdomsstyrelsens⁹ attityd- och värderingsundersökning visade det sig att unga vuxna ansåg att livets mening var familjen och kamraterna, samt att vuxenlivet har med existentiella förhållanden att göra, så som bland annat ta ansvar för sina handlingar, ha en egen försörjning och att hitta en egen identitet. De medverkande unga vuxnas livssituation påverkade synen på att bli vuxen. De unga vuxna som fortfarande bodde hemma ansåg att man blev vuxen så fort man flytta hemifrån.

I en statistik från SCB¹⁰, 2005, visade det sig även att de unga kvinnorna flyttar ut senare än vad de unga männen gör. Statistiken visar även på att det är ovanligt att en 18 åring flyttar hemifrån idag, och att många unga vuxna väljer att bo hemma tills de är närmare 25 år. I undersökningen framkom det även att unga vuxna faktiskt ville ha ett eget boende men att de sakna ekonomisk möjlighet till detta¹¹.

2.2 Sociala relationer

Alla relationer startar mellan människor som inte känner varandra.¹² Varje relation består i grunden av att människor gör saker tillsammans och att de delar en verklighet, som efter hand blir både gemensam och regelbunden. Människan har ett behov att vara ihop med andra människor. Varje relation har en historia – en början, en fortsättning och förr eller senare ett slut.¹³ Hållbarheten bestäms av tre olika aspekter, den första aspekten är innehållet i samspelet. Den andra är variationen i det man gör tillsammans, den tredje aspekten handlar om kvaliteten i det man gör tillsammans.¹⁴ En nära relation utgör en process som inbegriper kognitiva, emotionella och beteendemässiga aspekter. Nära relationer innehåller även ett känslomässigt band som uppfyller psykologiska behov såsom närhet, trygghet, gemenskap och stöd.¹⁵ Det är viktigt att en nära relation ständigt förändras och att även vi som individer förändras.

---

⁹ www.ungdomsstyrelse.se

¹⁰ www.scb.se

¹¹ Ibid

¹² Nilsson, B (2007), *Nära relationer – introduktion till relationspsykologi*, upplaga 1:1, Liber, Sida 33

¹³ Ibid Sida 34

¹⁴ Ibid Sida 35

¹⁵ Ibid Sida 9

2.3 Unga vuxnas arbetslöshet och ekonomiska situation

Genom rapporten Ung i dag 2010¹⁶ kan man konstatera att lågkonjunkturen har inneburit att unga vuxnas ekonomiska situation försämrats på ett flertal områden. En av de största ungdomskullarna på 15 år slutförde sin gymnasieutbildning våren 2009 i en rådande lågkonjunktur, något som har gett dramatiska effekter på arbetsmarknadsstatistiken.¹⁷

Enligt Arbetsförmedlingen var de första att drabbas av den svikande konjunkturen personer som var på väg in på arbetsmarknaden, alltså främst unga vuxna. Antalet arbetslösa i åldrarna 18 till 24 ökade med 56 procent, från 30 000 under 2008 till nästan 47 000 under 2009. Andelen långtidsarbetslösa unga ökade 84 procent mellan 2008 och 2009, från 3 600 till 6 600. Deltagandet i program med aktivitetsstöd har ökat explosionsartat, mellan 2008 och 2009 ökade antalet unga i sådana program med cirka 180 procent.

Under 2009 deltog omkring 37 000 ungdomar i program med aktivitetsstöd varje månad jämfört med 13 000 under 2008. Unga under 25 år räknas som långtidsarbetslösa efter 100 dagars arbetslöshet. Antalet långtidsarbetslösa 18-24 åringar var 6 606 i genomsnitt under 2009, vilket innebär en ökning på 84 procent jämfört med 2008 (Ung i dag 2010).

2.4 Bo hemma

Enligt Boverket bodde 186 000 unga mellan 20 och 25 år kvar i föräldrahemmet.¹⁸ Andelen som bor kvar hemma kan vara ett tecken på i vilken utsträckning unga vuxna har möjlighet att etablera sig på bostadsmarknaden. Boverket vill framhålla att det kan finnas många olika anledningar till varför unga vuxna bor kvar hemma.

De stora skillnaderna mellan tjejer och killar kvarboende tyder på att det inte enbart är tillgången på bostäder som avgör när en person tar steget att flytta hemifrån. Totalt sett ser Ungdomsstyrelsen små men stabila förändringar i unga vuxna som bor kvar hemma under perioden 1998-2008.¹⁹ Andelen män mellan 20 och 25 års ålder som bor kvar hemma minskade något, medan kvinnor i samma åldersgrupp som bor kvar hemma ökade.

Den disponibla inkomsten och boendeutgifternas storlek har stor betydelse för unga vuxnas möjligheter att skaffa sig ett eget boende samt, för att på sikt kunna behålla bostaden och

---

¹⁶ www.ungdomsstyrelsen.se

¹⁷ Ibid

¹⁸ www.boverket.se

¹⁹ www.ungdomsstyrelsen.se

känna sig trygg i denna. Om boendeutgifterna tar en stor andel av den disponibla inkomsten, innebär det att det blir en mindre del av inkomsten kvar att klara övriga utgifter på.

Enligt Boverkets hemsida har drygt hälften av landets kommuner brist på bostäder, kommunerna uppger att man inte kan bemöta unga vuxnas efterfrågan på bostäder. Bristen varierar från kommun till kommun och beror på antalet unga vuxna i kommunen. Boverket ser att unga vuxnas situation på bostadsmarknaden beror på flera olika faktorer. Dessa faktorer är delvis unga vuxnas inkomst, men också utbudet av bostäder. Bristen på bostäder för unga vuxna är större i storstadsregionerna samt högskoleorterna, dessa orter har även en stor andel unga vuxna och orten som många unga i åldern 20-24 år flyttar till.²⁰ 92 kommuner uppger att de har gjorts särskilda insatser för att underlätta unga vuxnas chans att få en egen bostad. I 44 kommuner finns det särskilda ungdomsbostäder för unga vuxna i en viss ålder. Av de 92 kommuner som har särskilda insatser för unga vuxna, uppger 48 av kommunerna en brist på unga vuxna i kommunen.

2.5 Tidigare forskning

Nedan kommer jag att presentera två olika tidigare genomförda studier som har fokus på upplevelser av hur ungdomar ser på att bo hemma. Jag har valt de här studierna för att de kompletterar mitt syfte då jag har valt att undersöka socialpsykologiska aspekter såsom upplevelser.

Först kommer jag att presentera Whites studie som handlar om ungdomars upplevelser att bo hemma, vilket passar mitt syfte eftersom jag är intresserad av just upplevelser kring att bo hemma.

Jag kommer sedan att presentera Hartleys studie som är en uppföljningsstudie gjord 1993. Hartleys studie kan tyckas vara gammal, men när studien gjordes befann sig landet i en lågkonjunktur som kan liknas med den Sverige upplevde 2010, vilket gör att jag ser den lika aktuell idag som för tjugo år sedan.

---

²⁰ www.boverket.se

2.5.1 Föräldrar och ungdomsperspektiv

Whites²¹ genomförde en studie om australiensiska ungdomars upplevelse av att bo hos sina föräldrar. Studien bestod av 83 unga vuxna som bodde hemma periodvis eller heltid och hade olika livssituationer gällande arbete, utbildning och civilstånd. De unga vuxnas resonemang kring att flytta, kretsade i huvudsak runt de finansiella resurser som är nödvändiga för att skapa ett eget hushåll. Finns inte en självständig ekonomi leder det till att de unga vuxna bor kvar hemma hos sina föräldrar. Detta gäller vid studier eller innan en grundekonomi har kunnat byggas upp genom en anställning. Makt och kontroll är starkt förknippat med föräldrarna, därför de "äger" hemmet. Detta leder till att de unga vuxna måste anpassa sig till sina föräldrars regler rörande vad som anses vara acceptabelt eller inte. White menar att detta kan leda till frustration för vissa unga vuxna, medan andra unga vuxna tycker att det är en självklarhet att de ska följa föräldrarnas regler, på grund av att de får mat och husrum. De unga vuxna som betalar för sitt boende till föräldrarna, anser att de har mer rättigheter i hemmet.²² Denna skillnad mellan att betala eller inte betala för sig har visat sig vara viktigt i relationen mellan de unga vuxna och deras föräldrar.

Om den unga vuxna är arbetslös riskerar, konflikter att uppstå till följd av maktobalansen mellan parterna, där den ena parten är mer beroende av den andra än vice versa. Man kan även se att i de hushåll där föräldrarna sätter upp regler och försöker styra över de unga vuxna, tenderar den unga vuxna att kalla hemmet ett "hus" eller "hushåll". Unga vuxna som upplever mindre regler och styrning refererar till boendet som "hemma" skillnaden mellan begreppen, menar författaren, ligger i graden av känslotillhörighet till dem som ingår i hushållet. Hemma är då det begrepp som används när människor delar ideal och förstår varandra, har god samvaro och känner mycket för varandra. Medan hus och hushåll används som beteckning när boende mer ses som en nödvändighet för att få tak över huvudet. Om den unga vuxna betalar hemma, finns det en uttalad och en outtalad överrenskommelse att den unga vuxna ska hjälpa till med hushållssysslorna, men också att delta i familjen och vara en fullgod familjemedlem.

Att definiera en god familjemedlem är svårt, anledningen till detta kan vara att de outtalade

---

²¹ White, N. R (2002) *Not under my roof" people's experience of home*. Youth & society, vol 34, No 2. Sida. 214-231

²² Ibid, Sida. 214-231

överrenskommelserna kan liknas vid informella regler som de båda parter inte är medvetna om att de följer.

En annan förklaring som författaren ger till informella reglerna, är att det är en fas i livet med oklara roller och en ny situation för de unga vuxna, vilket gör att de ännu inte kan förstå hela innebörden av vad det innebär att vara i en familj. White uttrycker det såhär: "it is a time during which they are treated (and also see themselves) as both children and "not children", and as "not quite adults", either".²³

I studien framkom det även att de unga vuxna inte såg sig som vuxna så länge de bodde hemma (detta gällde speciellt de som inte betala något hemma), vilket föräldrarna höll med om. De unga vuxna ansåg att de inte enbart var beroende av sina föräldrar rent ekonomiskt utan, var också beroende av sina föräldrar emotionellt. Det visade sig också att föräldrarna tenderade att vilja fortsätta att se sina barn som just barn.

Hartley, i sin tur, genomförde sin studie på 138 unga vuxna i Australien. Studiens syfte var att undersöka skälen till varför en grupp i tjugo års ålder inte lämnat föräldrahemmet och varför vissa flyttat men återvänt igen.²⁴ Det första intervjutillfället genomfördes när de intervjupersonerna var 16 år. Sju år senare, när de var 23 år gamla gjorde Hartley nya intervjuer.²⁵ I Hartleys studie, genomförd 1993, visade det sig att majoriteten av de unga vuxna flyttade hemifrån i slutet av 80-talet. Genomsnittsåldern var då 18.8 år för kvinnor och 19.5 för män. Det visade sig även att 50 % av de unga vuxna har flyttat hem igen. Kvaliteten på sammanhållningen mellan ung vuxen och dess föräldrar, spelar ingen avgörande roll för om de unga vuxna bor kvar hemma eller inte. Hartley menar att en harmoni i relationen mellan den unga vuxna och dess föräldrar måste finnas för att relationen ska fungera. I allmänhet finns det fördelar och nackdelar för unga vuxna som fortsätter att leva med sina föräldrar, och medan de befinner sig hemma, kan det antas att fördelarna överväger nackdelarna. I studien nämns flera fördelar, men de två starkaste drivkrafter att inte lämna hemmet, är det stöd och den trygghet som familjen gav dem. Unga kvinnor är mer benägna än män till kommentarer om kärlek och omsorg i familjen.

“Anita said she liked living with her parents because of the security and because: 'My parents are always behind me if I need them, which is good. I can turn to them for advice whenever I

---

²³ White, N. R (2002) *Not under my roof" people's experience of home*. Youth & society, vol 34, No 2. Sida. 224

²⁴ Hartley, R (1993). *Young adults living at home*. Familie matters. No 36. Sida. 35 ff

²⁵ Ibid 35 ff

need it.' Darren enjoyed the security and having someone in the house all the time".²⁶

Den nästa faktor som de unga vuxna nämner som en fördel att bo hemma, är ett billigare boende och möjlighet till att spara pengar. Nästan en tredjedel av de unga vuxna nämner denna aspekt. Säkerhet eller att få viss service nämns ibland.

Att bo hemma innebär att vissa tjänster tillhandahålls, till exempel måltider och hushållssysslor, såsom tvättning.

Hartleys studie påvisar att unga kvinnor har en större tendens att hjälpa till med hushållssysslorna, medan de unga männen tenderar att få sysslorna gjorda utan egen insats. Hartley menar att detta inte är förvånande med tanke på, att även om könsrollerna har förändrats, förväntas kvinnor fortfarande att hjälpa till i större utsträckning med hushållssysslorna, såsom tvättning och matlagning. Det visade sig även att den största anledningen till att unga vuxna flyttar hemifrån är jakten på självständighet, eller att leva med en partner. Hartley ser även att konflikter mellan den unga vuxna och föräldern kan spela en avgörande roll. Om dessa anledningar inte är tillräckligt starka för att motivera den unga vuxna till att flytta, tenderar detta till att den unga vuxna bor hemma längre. Familjens ekonomiska ställning i samhället kan påverka huruvida den unga vuxna stannar eller lämnar hemmet och återvänder. Med en god ekonomisk ställning kan föräldrarna hjälpa den unga vuxna med betalning av mat och logi, någonting som en familj med sämre ekonomisk ställning inte har möjlighet att göra.²⁷

---

²⁶ Hartley, R (1993). *Young adults living at home*. Familie matters. No 36. Sida. 35 ff

²⁷ Ibid Sida 35

3. Teori

I detta avsnitt kommer jag att redovisa de teorier jag kommer att använda mig av att analysera av mitt empiriska material.

De teorier jag kommer att redovisa är Erich Fromms begrepp flykten från friheten, där begreppen frihet till och från är de begrepp jag har valt att fokusera på. Jag är intresserad av hur ensamheten och ansvarstagande kan påverka familjen och dess individer. Teorin om den förlängda barndomen är den andra teorin jag har valt. I den här teorin har jag valt att fokusera på hur individen formas och utvecklas, där begreppet parantestillvaro är mycket intressant. Den sista teorin är Göran Ahrne teori om familjen som organisation, i den här teorin har jag valt att fokusera på hur individen påverkas av att tillhöra olika organisationer.

3.1 Frihet till och från

Erich Fromm beskriver begreppet frihet till och från i boken flykten från frihet.²⁸ Ju äldre barnet blir ju mer kommer den frigöra sig från sina ursprungliga förankringar, ju mer söker den ”frihet till”. Detta når barnet genom individuationsprocessen. Denna process har två sidor: den ena består av att barnet blir fysiskt, affektiv och intellektuellt starkare. Allt eftersom barnet blir äldre ökar intensitet och aktivitet, samtidigt som den organiseras till en helhet som styr individens vilja och förnuft, den organiserade enheten kallar vi för jaget. Barnets individuationsprocess påverkas av många olika faktorer, så som exempelvis det sociala.

Den andra sidan av individuationsprocessen är ökad ensamhet. Ju mer barnet söker oberoende ju mer löser den sig ur den miljö där banden till sina föräldrar är som starkast, de blir medvetna om att den är ensam och står skild från andra. Detta kan bidra till att barnet känner sig hotat av den stora världen, vilket kan skapa en känsla av vanmakt och ängslan.²⁹ Barnet får större frihet att utveckla och ge uttryck åt sitt jag, ohämmat, men detta leder också till att barnet skiljs från den värld som gav den trygghet och stöd. Så länge man var en del av denna värld, behövde man inte ta ansvaret över sig själv, man behövde inte frukta den världen, inte frukta ”friheten till”. När man har blivit en individ, står man ensam ansikte mot ansikte med världen i all dess makt och farlighet.³⁰

---

²⁸ Fromm, E (1993) *Flykten från frihet*, Bokförlaget Natur och Kultur, Stockholm . Sida.2

²⁹ Ibid Sida.27

Så uppstår impulser att överge sin individualitet, att övervinna känslan av ensamhet och vanmakt, kan uppnås genom att individen helt smälter sig samman med miljön. Men dessa impulser och de nya banden som de ger upphov till är inte detsamma som de ursprungliga, som har upplösts av själva mognadsprocessen. Lika omöjligt som det är för barnet att återgå till moderslivet, lika omöjligt är det för individen att göra individuationsprocessen ogjord. Försök i denna riktning skapar karaktären av en underkastelse, medvetet känner sig barnet trygg och tillfredställd, men omedvetet känner de priset de måste betala. Ett avbräck i jagets styrka och enhet, dvs. underkastelse ökar barnets osäkerhet och skapar samtidigt fientlighet och trots mot de som barnet var- eller åter har blivit – beroende av.

Underkastelse är inte den enda vägen för att undgå känslan av ensamhet och ängslan. Det enda sättet som är produktivt och inte leder till en olöslig konflikt, är spontan gemenskap med människor och naturen, ett förhållande som bevarar individens individualitet, samtidigt som den förenar individen med världen. Detta förhållandets viktigaste beståndsdel är kärlek och produktivt arbete.³¹

Världen har gått ifrån en liten värld där människan rörde sig i centrum till en värld utan gränser. Detta bidrog till att människan blev fri, det vill säga ensam och isolerad, hotad från alla håll, hon känner sig hopplös. I jakten på något som dämpar hjälplösheten börja, flykten från friheten.³² Den här flykten från känslan av hjälplöshet uppnås med oavbruten sysselsättning (arbete).³³ Våldiga städer, där individen försvinner bidrar till en känsla av självständighet men bidrar också till att det egna värdet försvinner. Personens värde, ensamhet, fruktan och osäkerhet kan leda till att personen i längden inte kan stå ut med ”friheten till” utan försöker fly friheten helt och hållet. Personen kan då använda flyktmekanismer och underordna sig en ledare.³⁴

För att uppnå frihet måste förverkligande av personlighet i dess helhet, få full möjlighet att uttrycka sina emotionella och intellektuella behov.³⁵

---

³⁰ Fromm, E (1993) *Flykten från frihet*, Bokförlaget Natur och Kultur, Stockholm . Sida.28

³¹ Ibid Sida. 29

³² Ibid Sida.49

³³ Ibid Sida.68

³⁴ Ibid Sida.123ff

³⁵ Ibid Sida.192

3.2 Parantestillvaro

Per Naroskin menar att bli vuxen³⁶ innebär att man gradvis utvecklar en allt större självständighet gentemot sina föräldrar och andra som man varit beroende av som barn. Frigörelsen som barnet gör från sina föräldrar är en process som börjar redan under barndomen. De barn som inte klarar av att frigöra sig och separera från sina föräldrar riskerar att hämma sin utveckling till en vuxen individ, genom att stanna kvar i barnrollen och kommer fortsätta att skylla sina misslyckanden på sina föräldrar även i vuxen ålder. En blivande vuxen måste försäkra sig om att det finns en frizon mellan barnrollen och kommande vuxenkrav, vilket kan liknas med Lorentzons beskrivning av parantestillvaro ”Ett övergångsområde där både barndomsrester kan bearbetas och där misslyckade vuxenförsök kan förlåtas, vilket medför att unga vuxna blir utestängda från arenor som hör vuxenlivet till”³⁷, den nyfunna vuxenidentiteten är bräcklig. Hon kan inte tillåta sig att vara liten ibland (även om det skulle behövas). Hon har inte råd att riskera att förlora den vuxenhet hon har förvärvat, hur mycket än hon längtar att efter att bli tröstad och omhändertagen. Processen till vuxenhet innebär också att föräldrarnas auktoritet ifrågasätts och på ett demokratiskt sätt byts ut mot andra förebilder.³⁸ Det krävs mod och kraft att bryta banden från sina föräldrar. ”– Frihet är ingenting man får, man måste själv ta sig den”.³⁹ Lorentzon⁴⁰ poängterar att begreppen ung vuxen, ungdom och barn är socialt skapade, och medför att olika grupper hålls isär av samhället. Vidare menar han att vår utveckling från hjälplösa barn till vuxna, beror på hur omgivningen bemöter oss och att vuxna idag tycks underskatta ungdomars vilja att utvecklas till vuxna ansvarstagande individer. Historiskt sätt har unga vuxna betraktas som värdefulla, driftiga och viktiga för samhällsutvecklingen, något han anser saknas i vuxnas bemötande av ungdomar i dagens samhälle. Unga vuxna vilja att etablera sig i vuxenvärlden hänger på att ungdomar ska få plats att etablera sig samt att vuxenvärlden måste acceptera deras tillvaro.⁴¹ Mats Trondman beskriver den förlängda ungdomenstiden så här: ”*det tar allt längre tid för allt fler ungdomar att bli faktiskt vuxna fastän ungdomar blir allt tidigare vuxna biologiskt och fysiskt*”.⁴² Med faktiskt vuxen menar han en person som har sådana resurser som

---

³⁶ Naroskin, P (1995), *På spaning efter den vuxna människan*, Natur och Kultur: Falun, Sida 35

³⁷ Lorentzon, L (1994), *Den förlängda barndomen*, I SOU 1994:74, Sida 87

³⁸ Naroskin, P (1995), *På spaning efter den vuxna människan*, Natur och Kultur: Falun, Sida 37

³⁹ Ibid Sida 39

⁴⁰ Lorentzon, L (1994), *Den förlängda barndomen*, I SOU 1994:74, Sida 83

⁴¹ Ibid Sida 37

⁴² Trondman, M, (1999), *Kultursociologi i praktiken*, Studentlitteratur: Lund, Sida 253

avslutat utbildning, arbete, egen inkomst, självständig ekonomi och eget boende som gör att personen själv kan fatta alla avgörande beslut i sitt egna vardagsliv. De faktorer som framförallt har kommit att förlänga ungdomstiden, är högre krav på utbildning vilket leder till längre utbildningstid, en förändrad yrkesbild, högre arbetslöshet och en högre arbetslöshetsrisk, försämrade inkomster och en dyr bostadsmarknad.

3.3 Familjen som organisation

Göran Ahrne⁴³ beskriver att en organisation måste uppfylla fyra grundläggande element: tillhörighet mellan bestämda identifierade individer, gemensamma resurser som är knutna till en viss organisation, kontroll över tillhörigheten och utbytbarhet. Det är kombinationen mellan dessa som omvandlar interaktionen mellan individer till organisationer såsom familjen. De fyra huvudtyperna av organisationer enligt Ahrne är stater, företag, frivilligorganisationer och familjer, det som skiljer dem åt är i huvudsak villkoren för tillhörighet.⁴⁴

Organisering handlar om att skapa en kontinuitet och förutsägbarhet i en ombytlig och instabil värld. I organisationen binds människans handlande till någon form av meningsfullhet, vilket leder till att den enskildes handlingskraft förstärks och deras handlingsförmåga förlängs i tiden.⁴⁵ För de flesta individer dominerar vardagslivet av interaktioner som sker i anslutning till olika organisationer. Interaktionen styrs av fyra olika dimensioner: *inne i organisationen, mellan organisationer, i semi-organiserade fält och i semi-organiserade fält eller utanför organisationen*. Interaktionen som sker inne i organisationen kännetecknas av upprepning och tydlighet; man förutsätter att det är en interaktion som kommer att upprepas och att innehållet är tydligt; att de som interagerar i förväg kommit överens om vad man ska göra och i viss utsträckning även hur. Detta förutsätts att interaktionen kommer att upprepas. Rutin skapar trygghet i en instabil värld, att flytta hemifrån kan skapa otrygghet.⁴⁶

Att tillhöra en organisation är individens sätt att skapa en viss säkerhet i en osäker värld. Syftet med organisationen är att ha något att återvända till, vilket gör att organisationen föreknippas med tröghet. Att organisationer är tröga kan innebära att de inte förändras

---

⁴³ Ahrne, Göran (1994), *Social organizations, interaction inside, outside and between organizations*, Sage Publications, Sida 2

⁴⁴ Ibid, Sida 2ff

⁴⁵ Ahrne, Göran & Papakostas, Apostolis,(2002), *Organisationer, samhälle och globalisering. Tröghetens mekanismer och förnyelses förutsättningar*, Studentlitteratur: Lund, Sida 17ff

⁴⁶ Ibid Sida 25

tillräckligt snabbt för att möjliggöra verkliga förnyelser, samtidigt som de inte är tillräckligt oföränderliga för att bli helt frånseglade.⁴⁷ Trögheten kan förstås som organisationers oförmåga att förändras snabbt, men dels som organisations ovilja att förändras. Det finns tre källor till tröghet: de kollektiva resurserna, beslutsprocessen och oförmågan att se behov eller möjligheten till förändring. De kollektiva resurserna kan ha tagit organisationen lång tid att skaffa och organisationen kanske saknar förmåga att införskaffa de igen. Kollektiva resurser kan innebära materiella saker såsom bilar, pengar och byggnader, men resurser kan även innebära individers personliga egenskaper som är meningsfulla för organisationen.⁴⁸ Trögheten kan även ligga i beslutsprocessen, reglerna som styr hur ”föräldrarna” ska ta beslut kan leda till tröghet i organisationens förändring. Den sista källan till tröghet, kan vara bristande förmåga att se och uppfatta problem. Problemet till att organisationen inte förändras kan också ligga i medlemmarnas ovilja till förändring. Ju starkare medlemmarnas identitet är förenknippad med organisation desto svårare blir det att genomföra en förändring t.ex. en ung vuxen som ska ta beslut om att flytta hemifrån. Lojalitet till organisationen i samband med ideologi, tro eller livsstil kan också bidra till att oviljan till förändring uppstår.⁴⁹

3.4 Sammanfattande motivering och resonering kring teorival

Nedan följer motivering och tankar som jag hade i valen av teorier:

Valet av Fromms teori flykten från friheten, ansåg jag vara självklar då min förförståelse beskrev just Fromms teori. Efter genomförda intervjuer fann jag att teorin blev mer aktuell då majoriteten av mina intervjupersoner beskrev just ensamheten och ansvarsbördan, som en del av att bli vuxen. I mitt arbete har jag valt att studera hur familjen och dess individer påverkas av att unga vuxna bor kvar hemma längre. Jag är intresserad om ansvarsbördan och ensamheten kan spela en avgörande roll i jakten på självständighet. Jag tror att Fromms teori kan ge en möjlig förklaring till varför unga vuxna bor hemma längre idag. Fromm nämner att socialiseringsprocessen är en viktig del i vår utveckling till en självständig samhälls medborgare

Teorin om den förlängda ungdomstiden beskriver just problematiken kring att vara ung i dagens samhälle. Den problematik som teorin beskriver tror jag kan ge en möjlig förklaring

---

⁴⁷ Ahrne, Göran & Papakostas, Apostolis,(2002), *Organisationer, samhälle och globalisering. Tröghetens mekanismer och förnyelses förutsättningar*, Studentlitteratur: Lund, Sida 75

⁴⁸ Ibid Sida 77ff

⁴⁹ Ibid, Sida 80ff

till hur samhället påverkar unga vuxna till att bo hemma längre. Denna teori nämner också socialiseringsprocessen som en viktig del i jakten på vuxenhet.

Göran Ahrnes teori om familjen som organisation är mycket relevant för min uppsats, då den beskriver hur familjen kan ses som en organisation och hur den påverkas. Genom socialiseringsprocessen lär vi oss de verktyg vi behöver för att bli en bra samhällsmedborgare. Att tillhöra en organisation skapar individens identitet. Identitetsskapandet sker genom interaktion mellan olika individer och genom socialiseringsprocessen. Jag tycker även att teorierna skapar en helhetsbild över hur samhället kan vara en bidragande orsak till unga vuxnas situation i samhället. Valet av teorier har varit mycket svåra att göra, jag har tittat på flera teorier som jag har valt bort.

4. Metod

Under avsnittet metod kommer jag att redovisa mitt tillvägagångssätt som jag har använt under studiens gång. Jag kommer börja med att redovisa min vetenskapsteoretiska ansats - hermeneutik, sedan redovisar jag mina metodval, jag har använt mig av den kvalitativa forskningsmetoden, jag går sedan vidare och beskriver min förförståelse. Under rubriken urval beskriver jag hur jag har valt mina intervjupersoner, och under rubriken avgränsningar beskriv jag vilka avgränsningar jag har gjort och varför. Sedan kommer avsnittet tillvägagångssätt där jag beskriver hur jag har utvecklat min studie och varför. I avsnittet tematisering av det empiriska materialet beskriver jag hur jag har valt mina teman. Under rubriken etiska aspekter beskriver jag hur jag har behandlat mina intervjupersoner och deras svar på intervjun före, under och efter intervjutillfället. I det sista avsnittet i metod avsnittet reflekterar jag över mina metoder och de val jag har gjort.

4.1 Vetenskapsteoretisk ansats – Hermeneutik

Kvalitativ forskning använder olika tillvägagångssätt vid analysen av det empiriska materialet. Gemensamt för alla är att de har en tolkande inriktning till dataunderlaget. Hermeneutiken, som betyder ”läran om tolkning”, bidrar till en vetenskaplig grund för den kvalitativa forskningens betoning på förståelse och tolkning. Det centrala i hermeneutiken är att man ser ett djupare meningsinnehåll än vad som först uppfattas.⁵⁰ För att uppnå den djupare meningsfullheten, bör man sätta intervjupersonens mening i ett sammanhang eller i

---

⁵⁰ Dalén, M. (2007), *Intervju som metod*, 1:2 Gleerups utbildning AB, Sida.14 ff

en helhet. Förståelseprocessen innebär inte bara att den enskilda delen ska anpassas till helheten, utan att helheten även ska anpassas till delen. Den interaktion som uppstår mellan helhet och del kan beskrivas som den hermeneutiska cirkeln.

Den hermeneutiska tolkningen har ingen början eller slut, utan tolkningen fortlöper. Den interaktion som uppstår mellan del och helhet interagerar även med forskaren och dennes förförståelse. Hermeneutiken handlar om att tolka mening, men inte en absolut mening, utan om tolkning av komplexa meningssammanhang med tusentals olika betydelser.⁵¹ I min uppsats har den hermeneutiska cirkeln varit en stor hjälp, då jag har fått en djupare förståelse av mitt empiriska material, även om jag var med under intervjuerna som jag sedan transkribera kunde jag hitta nya mönster efterhand när jag läste igenom intervjuerna. Vid första genomläsningen av de transkriberade intervjuerna kunde man hitta ett mönster, efter att ha jobbat med teoridelen, kunde samma mönster få en helt annan mening. Alltså kunde samma mening betyda flera olika saker, beroende på vilken attityd jag hade mot materialet. Även min förförståelse har spelat en stor roll i min tolkning av det empiriska materialet. Genom att se på vad som visar sig genom intervjuerna och tolka vad det betyder med hjälp av de teorier jag har valt, har jag kunnat få en mycket djupare förståelse av mitt empiriska material.⁵² Den hermeneutiska cirkeln's nackdel kan vara att den kan anses som oklar och svårtolkad, och har en tendens att öppnas upp enbart för forskarens eget tycke, dock är hermeneutiken en forskningsmetod som är behövlig för att ge medmänniskor en god orientering i omvärlden. Cirkeln kan även ses som missledande, då den är sluten, det vill säga att förståelseprocessen kan verka föra mig tillbaka till samma punkt där jag började.⁵³

4.2 Val av metod

Jag hade först som tanke att utföra både en kvantitativ studie, i form av enkäter, och en kvalitativ studie, i form av intervjuer. Ganska snabbt insåg jag att tidsramen för arbete inte räckte till, så därför valde jag att ta bort den kvantitativa studien helt, och bara utföra en kvalitativ studie. Jag har intervjuat totalt tio personer, fem unga vuxna och fem föräldrar, där jag har velat fånga relationerna mellan de unga vuxna och deras föräldrar, men också hur ansvarsbördan, socialiseringsprocessen och parantestillvaro påverkar familjen som organisation. När man använder en kvantitativ forskningsmetod, är det vanligt att man ställer

---

⁵¹ Johansson, A. (2005) *Narrativ teori och metod*, 1:6, studentlitteratur, Sida.27

⁵² <http://www.infovoice.se/fou/>

⁵³ Johansson, A. (2005) *Narrativ teori och metod*, 1:6, studentlitteratur Sida.27

upp flera hypoteser. Hypotesen i en kvantitativ studie är ett försök att beskriva en liten del av verkligheten, genom att sätta olika begrepp i relation till varandra, till något man kan mäta. De mätvärden som intresserar en kvantitativ forskare kallas variabler. T.ex. om man vill ta reda på hur lång medelsvensson är, kan man göra det genom en enkätundersökning.⁵⁴ Den stora skillnaden mellan en kvalitativ studie och en kvantitativ studie är just variabler. I en kvantitativ studie, med flera intervjupersoner, kan man tänkas att resultatet hade blivit annorlunda än vad resultatet i en kvalitativ studie hade blivit.

Ett överordnat mål för kvalitativ forskning är att nå insikt om fenomen som rör personer och situationer i dessa personers sociala verklighet.⁵⁵ I kvalitativ metod försöker forskaren få svar på sin frågeställning, hypotes eller problemställning, inom ett angivet tema.⁵⁶ En kvalitativ studie innebär att man gör en studie ur ett livsvärldsperspektiv, man ställer sig frågan vad är det som visar sig och vad är innebörden i det? Man söker efter mening/ innebörd i enskilda människors upplevelser. Man fokuserar på upplevelsedimensionen och inte bara en beskrivning av det förhållandet under vilka personer lever i. Ett exempel kan vara hur intervjupersonen Isabell beskriver de åtgärder som arbetsförmedlingen, som kallas ”lotsen”, gör i statistiken över arbetsförmedlingens åtgärder kommer denna åtgärd att räknas till det positiva. Det centrala i en kvalitativ metod är emellertid att få insikt i hur Isabell upplever denna åtgärd och om det verkligen blir en positiv åtgärd.

Efter att ha satt upp en relevant problemformulering, så ser forskaren vidare på vilka teorier som kan vara lämpliga för studien. Därefter följer en sammansättning av frågeställningen, vilken utgår från det fastställda ämnet, där forskaren själv kan bestämma vilken form av intervju som anses lämpligast för studien.

Beroende på om forskaren vill ha mycket eller lite material att arbeta med i själva analysen kan den då välja mellan öppna eller strukturerade frågor eller ta hjälp av en intervjuguide. Forskaren utför sedan djupintervjuer på ett noggrant urval av intervjupersoner. För att själva studien ska bli bra krävs det att forskaren är väl insatt och intresserad av det angivna ämnet, det vill säga att den har en viss förförståelse och förkunskaper för att kunna sätta sig in i intervjupersonernas upplevelser och erfarenheter.⁵⁷

---

⁵⁴ <http://www.infovoice.se/fou/>

⁵⁵ Intervju som metod, Dalén, M. (2007) 1:2 Gleerups utbildning AB sida. 11

⁵⁶ <http://www.infovoice.se/fou/>

⁵⁷ Dalén, M. (2007) *Intervju som metod*, 1:2 Gleerups utbildning AB, Sida.12

I en kvalitativ forskning utgör intervjupersonernas uttalande, nedskrivna som text, det material som ska tolkas och förstås.⁵⁸ Vid genomförandet av intervjuerna använde jag mig av semistrukturerade intervjuer, vilket innebär att frågorna inte är helt slutna, utan att möjligheten finns att frånga intervjuguiden för att ställa följdfrågor.⁵⁹

4.3 Förförståelse

I dag lever vi ett informationssamhälle där vi hela tiden har tillgång till världens nyheter. Under den senaste tiden har man kunna läst, sett och hört om allt fler unga vuxna som bor kvar hemma på grund av bostadsbrist och arbetsbrist.

Jag ville ta reda på hur livssituationen såg ut för mina intervjupersoner. Min förförståelse kring varför unga vuxna bor hemma, är att de har möjlighet till det och till en viss del vill även föräldrarna att de bor kvar hemma. Jag tror att i vissa fall vill föräldrarna inte acceptera att deras barn har blivit vuxna, utan behandlar dem som barn även om de räknas som vuxna enligt den svenska lagen. Den kärlek, såsom överdrivet omhändertagande, föräldrarna ger till sina unga vuxna, gör att viljan till ett självständigt liv minskar och på så vis bor de unga vuxna kvar längre hemma.

Föräldrarnas behandling av de unga vuxna ökar deras beroende till sina föräldrar och därför minskar viljan att flytta hemifrån. Den beroendeställningen som den unga vuxna nu är i blir snabbt en rutin som är svår att bryta.

Genom att föräldrarna tar allt ansvar över hushållet, så som en bra förälder ska göra, minskar man de unga vuxnas vilja att utvecklas som en individ. Brist på krav kan minska strävan efter ett självständigt liv och därmed få stora konsekvenser för de unga vuxnas vilja att utvecklas.

Jag tror även att bostadsbrist kan spela en stor roll. Eftersom unga vuxna kanske inte finner en bostad som fyller deras behov, bidrar det till att de unga vuxna bor kvar hemma längre. Jag tror även att arbetsbrist är en viktig faktor till varför flera bor hemma längre. Att många unga vuxna saknar jobb i dagens hårda arbetsmarknad är ingen nyhet. Bristen på jobb gör att unga vuxna inte får möjlighet att skaffa sig en grundekonomi som behövs för att klara sig i samhället.

Många unga vuxna strävar efter att bli kända genom olika dokusåpor så som till exempel Paradise hotel, Big brother och Idol. Den strävan sätter käppar i hjulen för jobbsökandet, eftersom de unga vuxna är uppfostrade med att de ska gå sin egen väg och nöjer sig därför

---

⁵⁸ Dalén, M. (2007) *Intervju som metod*, 1:2 Gleerups utbildning AB, Sida 15

⁵⁹ Svenning, C (2003) *metodboken*, Eslöv: Lorentz förlag, Sida.120ff

inte med ett ”vanligt” jobb. Allt fler jobb kräver en högskoleutbildning, vilket innebär tre eller fler år på högskola eller universitet. Att utbilda sig och ta studielån är inget man ser framemot. Vissa föräldrar ger då sina barn ett val, bo hemma och studera så slipper du ta studielån.

4.4 Urval

För att precisera mitt urval av intervjupersoner har jag använt mig av urvalskriterier.

De kriterier intervjupersonerna skulle uppfylla i min uppsats var att de var myndiga, att de fortfarande bodde hemma och att en av deras föräldrar också kunde ställa upp på intervjun.⁶⁰

För att hitta mina intervjupersoner utgick jag från mitt egna kontaktnät. Personerna som valdes ut uppfyllde de kriterier jag hade. För att få en bredare bild av unga vuxnas situation, valde jag att intervjua en förälder till varje ung vuxen.

Jag valde att endast intervjua en förälder, eftersom flera av mina intervjupersoner bara har en förälder som är delaktig i deras liv. Fördelen av att intervjua föräldrar, är att jag har fått en bredare bild av intervjupersonens liv och relationer. Nackdelen kan vara att föräldern kände sig tvingad att ställa upp på intervjun eftersom dottern/sonen redan hade tackat ja till att delta. Ännu en nackdel kan vara att i någon familj kanske båda föräldrarna ville bli intervjuade, jag blev då tvungna att välja den av föräldrarna som jag ansåg skulle ge mig mest användbar information.

För att kunna avgöra vem av föräldrarna som skulle ge mig mest användbar information, tittade jag på relationen mellan föräldern och dennes unga vuxna, eftersom mitt syfte och frågeställningar handla just om relationer.

De unga vuxna som jag har intervjuat är: Anna 19 år, tagit studenten, arbetslös, Agneta 20 år, tagit studenten, arbetslös, Karin 20 år, tagit studenten, jobbar som timanställd och studerar på Högskolan i Halmstad, Noel 20 år, tagit studenten, jobbar på ett projekt för skolan, Isabell 21 år, tagit studenten, arbetslös och Agneta 19 år, tagit studenten, arbetslös.

De föräldrar som jag har intervjuat är: Sonja, mor till Anna, Kristina, mor till Karin, Monica, mor till Noel, Sandra, syster till Isabel samt Josefin.

När intervjun med Josefin var klar, fick jag inte kontakt med Josefins son, som hade lovat att ställa upp på intervjun. Samma sak hände med Agnetas far, vilket resulterade i att jag var

---

⁶⁰ Dalén, M. (2007) *Intervju som metod*, 1:2 Gleerups utbildning AB, Sida.56 ff

tvungna att välja en annan förälder med en ung vuxen som bodde hemma, vilket blev Anna 19 år samt hennes mor Sonja. Jag vill poängtera att Josefin och Agneta inte har någon relation till varandra och de kommer inte kunna jämföra deras relation i resultatet. Jag anser att detta har påverkat min analys genom att genusperspektivet inte kunde användas, vilket kunde resultera i en djupare bild av både likheter och skillnader mellan unga tjejer och unga killar som fortfarande bor hemma. Jag anser vidare att syftet kan besvaras med de intervjuer jag har gjort, eftersom jag inte fokuserat på relationen mellan unga vuxna och dess förälder, utan mer på hur relationen ser ut i helhet och hur den påverkar familjen som organisation.

4.5 Avgränsningar

Jag har valt att avstå från att undersöka könets betydelse i detta sammanhang, även om kön är något man ofta studerar i denna typ av forskning. Detta för att jag främst ville studera faktorer som jag tidigare nämnt såsom; familjen som organisation samt hur detta påverkar individen. Under insamling av intervjupersoner, så fick jag uppleva att kvinnor hellre ställde upp på att bli intervjuade, än vad män gjorde. De manliga intervjupersonerna var svårare att komma i kontakt med och de avbokade fler gånger, än vad kvinnorna gjorde.

Mitt egna kontaktnät har även spelat en avgörande roll, eftersom mitt kontaktnät i större utsträckning består av kvinnor än av män.

Jag har även avgränsat mig till att bara intervju en förälder i varje familjekonstellation, detta har jag gjort på grund av att intervjupersonernas familjer har sett olika ut.

Endast av intervjupersonernas familj varit en s.k. kärnfamilj.

4.6 Tillvägagångssätt

I det inledande skedet av uppsatsarbetet började jag utforma ett syfte, följt av att jag utformade en intervjuguide, med bakgrundsfrågor om hur intervjupersonernas familjeförhållanden såg ut just då. Frågorna gällde exempelvis deras sysselsättning, deras bakgrund med mera.

Vidare utformades frågorna till mer definieringsfrågor, som jag ville att intervjupersonerna skulle reflektera över, till exempel: Vad innebär det för dig att vara ett barn?

Sedan gick jag in på frågor som rör relationer och utveckling som: Hur påverkas din utveckling som individ av att du bor hemma?

Jag kan därför säga att jag utformade semistrukturerade intervjuer, vilket innebär att de inte är helt slutna frågor, utan det finns möjligheten att frånga intervjuguiden för att ställa följdfrågor.⁶¹

Jag använde mig av den så kallade *trattprincipen* i mina intervjuer, vilket innebar att jag startade intervjuerna med mer allmänna frågor, för att få intervjupersonerna att känna sig mer bekväma och efter en stund gick på mer djupgående frågor, som kan vara känsligare att besvara.

Alla intervjuer spelades in på kassetband med hjälp av en diktafon och jag transkriberade sedan intervjuerna ordagrant, för att få en bättre överblick över intervjusvaren. Jag upplyste alla intervjupersoner om att inspelningen av intervjun endast var för mitt bruk och att banden kommer att förstöras efter användning, vilket godkändes av alla intervjupersoner.

Intervjuerna gjordes på en plats som intervjupersonerna önskade, för att på så sätt få intervjupersonerna att känna sig så bekväma med situationen som möjligt. Jag har, som jag också tidigare nämnt, innan varje intervju, informerat intervjupersonen om de etiska principerna och vad dessa innebär.

Jag är medveten om att jag som intervjuare, förmodligen har påverkat mina intervjupersoner i olika riktningar under intervjuerna. Svenning berättar om den så kallade *intervjueffekten*, som innebär att intervjuaren genom sin närvaro påverkar svaren hos intervjupersonerna. Det kan ha varit så, att eftersom jag är kvinna, så kan detta ha påverkat den kille jag har intervjuat.

Vidare tänker jag att min egen roll som forskare påverkat, eftersom jag är över tjugo. Detta kan ha påverkat intervjupersonernas föreställning om min förförståelse haft betydelse för hur de svarat.⁶²

De jag har intervjuat, har kommit från mitt eget kontaktnät. Detta kan också ha påverkat hur intervjupersonerna har svarat, eftersom de vill vara mig till lags.

Som forskare är det också viktigt, att man är medveten om att det behövs en viss flexibilitet när man gör en undersökning, för att få en mer helhet och klarare bild av det som man vill undersöka. Jag fick också vara flexibel, jag fick ändra lite i min problemformulering under resans gång. Jag var medveten om att det inte var säkert, att de jag tänkt intervju skulle delta i uppsatsen, vilket innebar att jag var tvungen att vara flexibel. Det är viktigt att man håller en distans till den som man intervjuar och inte lägger in sina egna upplevelser och

---

⁶¹ Svenning, C (2000) *metodboken*, Eslöv: Lorentz förlag, Sida.120ff

⁶² Ibid, Sida.114

värderingar under intervjun och inte ställa ledande frågor för att på så vis inte prägla intervjupersonens svar utan få så ärliga svar som möjligt.⁶³

4.7 Tematisering av det empiriska materialet

När jag hade transkriberat mina intervjuer, valde jag ut tre olika teman, utifrån mitt syfte och frågeställningar samt mina teorier, vilka blev; *Hur ser familjerna på ansvar? Hur beskriver familjerna att deras sociala relationer påverkas? Hur beskriver de hemmet.* Vidare delade jag upp frågorna i intervjuguiden efter vilka som var relevanta för vilket tema.⁶⁴ Efter det läste jag igenom intervjuvaren och letade efter mönster och placerade svaren under olika teman. Genom att min intervjuguide var utformad med teman, kan man säga att min analys började redan här.

Jag har vidare valt att använda mig av ett antal citat från intervjupersonerna, där jag ville visa på konkreta exempel som tydliggör de mönster jag funnit i materialet och för att göra läsningen mer intressant.

Här är jag medveten om att de val av teman och kategorier jag gjort naturligtvis speglas i både resultatet och analysen. Dessa val har inneburit att jag valt bort vissa delar av intervjuvaren, och plockat fram de som varit mest intressant utifrån mitt syfte och frågeställningar.

4.8 Etiska aspekter

De etiska problemen finns i all forskning, jag har valt att vara väldigt ärlig om mina avsikter med forskningen, dock har jag tagit hänsyn till att intervjupersonerna kan känna sig missbrukade när studien publiceras, då jag har valt att ändra deras namn. Intervjupersonerna kanske tycker att de inte har fått lika mycket plats som andra. Detta har gjort att jag har varit väldigt observant i hur jag har avancerat i min kontakt med de aktuella intervjupersonerna och hur jag publicerar dem i min publikation, men också hur jag förvarar mitt empiriska material.⁶⁵ Jag tog även hänsyn till den stress som jag utsatte mina intervjupersoner för, och satte det i relation till vad jag kommer att utvinna i forskningen, även om ämnet bo hemma inte är så känsligt för vissa, har jag ändå tagit hänsyn till att vissa intervjupersoner ser sin

---

⁶³ Fangen, K. (2005) *Deltagande observation* (2005) 1:1, Malmö Liber, Sida.187ff

⁶⁴ Johansson, A (2005) *Narrativ teori och metod* 1:6, studentlitteratur, Sida.23ff

⁶⁵ Fangen, K (2005), *Deltagande observation*, upplaga 1:1, Sida. 210 ff

boendesituation som något avvikande. I vissa fall är kanske de unga vuxna de ända som bor kvar hemma i sin primära vänskapsgrupp, vilket gör att de kan känna sig pressade att flytta hemifrån. På så vis kan min studie stärka intervjupersonernas negativa känsla över sin boendesituation.

Genom att man informerar intervjupersonerna om projektets syfte, och helst om möjliga fördelar eller nackdelar med att delta i forskningsprojektet, kan du få ett så kallat informerat samtycke. Vid första kontakten med mina intervjupersoner, informerade jag om vad min studie skulle handla om och vilket syfte studien hade. Innan jag genomförde intervjuerna informerade jag intervjupersonerna igen om studiens syfte, samt att de kunde avbryta intervjun när de ville. Jag har tydligt informerat om *informationskravet*, som säger att deltagandet är frivilligt och att man när som helst kan avbryta sin medverkan, och om *samtyckeskravet*, som säger att man ska ha intervjupersonernas samtycke och att de när som helst kan avbryta sin medverkan utan att det ska leda till något negativt för intervjupersonen. Jag har också förklarat att jag använde mig av *konfidentialitetskravet*, vilket innebär att jag har tystnadsplikt och att informationen jag får att aidentifieras och *nyttjandekravet* som pekar på att man inte får använda materialet till annat än i vetenskapligt syfte.⁶⁶

När man gör en studie är det viktigt att forskarna använder *kondifidentialitet*, vilket innebär att forskarna inte skall "offentliggöra data som kan avslöja identitet för dem de skriver om".⁶⁷ Detta innebär att man ändrar personens namn, ortsnamnet, organisationens namn och annat som kan avslöja personens identitet.

Om personen är snickare, har man ändrat detta genom att välja ett annat hantverksyrke som har samma plats i samhällshierarkin, med samma lön och samma typ av arbete. I detta fall kan man byta ut snickare mot till exempel målare eller murare. Ortsnamnet kan man ändrat till ett annat ortsnamn med ungefär lika många invånare eller storlek. För att skydda mina intervjupersoner, har jag valt att inte använda deras riktiga namn utan hittat på nya namn till dem. Jag har även valt att byta yrke samt bostadsort på mina intervjupersoner.⁶⁸

All bearbetning av mitt insamlade empiriska material har följt personuppgiftslagen 10§⁶⁹ (1998:204), detta genom att samtycke har inhämtas från alla intervjupersoner.

---

⁶⁶ www.codex.vr.se

⁶⁷ Fangen, K (2005) *Delta i observation*, 1:1 Sida.

⁶⁸ *Ibid* Sida. 210 ff

⁶⁹ Gregow, T (2010) *Sveriges rikes lag*, 131 upplagan, 1998:204, 10§, sida B 1240

4.9 Reflektioner av metod

I det inledande skedet av uppsatsarbetet visste jag att jag ville genomföra intervjuer, vilket gjorde att observationer och kvantitativ metod valdes bort. När jag utformade intervjuguiden, ville jag vara flexibel och utgick från min förförståelse. Jag ville att intervjuguiden skulle ge mig möjlighet att ställa följdfrågor vilket jag gjorde, då jag ansåg att det behövdes.

Genom att använda trattprincipen⁷⁰ i min intervjuguide, kunde jag ställa frågor som vissa kanske ansåg vara ”jobbiga”. Efter genomförandet av intervjuerna fann jag att kvinnor deltog i intervjuerna i större utsträckning än vad män gjorde. Stilen på min intervjuguide hjälpte mig att tematisera mitt empiriska material, de teman jag valde var: *Hur ser familjen på ansvar? Hur beskriver familjerna att deras sociala relation påverkas? Hur beskriver de hemmet?*

Efter genomförda intervjuer förstod jag, att den hermeneutiska cirkeln var ett mycket bra val av metod, eftersom jag hittade nya mönster vartefter jag läste igenom intervjupersonernas svar. Urvalet av intervjupersoner gjordes utifrån mitt egna kontaktnät och den tid jag hade, vilket har påverkat urvalet. De kriterier mina intervjupersoner var tvungna att uppfylla var: de måste vara myndiga, fortfarande bo hemma och att en utav deras föräldrar kunde/ ville ställa upp på en intervju.

De etiska principerna jag valde att följa var *informationskravet, samtyckeskravet, nyttjandekravet och konfidentialitetskravet*.⁷¹ All bearbetning av det empiriska materialet har följt personuppgiftslagen SFS⁷², genom att alla intervjupersoner gav deras samtycke.

Dessa principer ansåg jag vara de viktigaste i ett uppsatsarbete. Alla principer jag har valt att använda skyddar intervjupersonernas svar. Genom att använda och informera om *konfidentialitetskravet* anser jag att intervjupersonerna kände sig mer säkra och på så vis kunde de svara ärligt på mina frågor. Jag vet att min närvaro kan ha påverkat mina intervjupersoner genom att jag kände de jag intervjuade, kan ha påverkat deras svar. Jag fann att de jag skulle intervjuas blev överraskade av att jag skulle spela in intervjuerna på band, de trodde bara jag skulle föra anteckningar under intervjun. Jag förklarade då för intervjupersonerna om varför jag skulle spela in intervjun. Efter förklaringen gav alla intervjupersoner sitt samtycke ett så kallat informellt samtycke.

---

⁷⁰ Fangen, K (2005)

⁷¹ Svenning, C (2000)

⁷² Gregow, T (2010)

5. Resultat

Det empiriska materialet som jag har samlat in genom kvalitativa intervjuer, har jag valt att redovisa ur tre olika teman, som alla kan relateras till det socialpsykologiska syftet. Vilket är att: Hur ser familjerna på ansvar? Hur beskriver familjerna att deras sociala relationer påverkas? Hur beskriver de hemmet?

Jag kommer att redovisa intervjupersonernas svar familjevis, det vill säga, jag kommer att jämföra den unga vuxnas svar med dennes förälder. Detta för att skapa en djupare bild av hur intervjupersonerna ser på sig själva och den situation de befinner sig i. Men också för att kunna belysa eventuella skillnader inom samma familj. Att jämföra svaren familjevis gör också att jag får möjligheten att belysa problematiken kring hur familjen som organisation påverkas av att de unga vuxna bor kvar hemma längre idag.

Josefins och Agnetas intervjuer kommer inte jämföras, på grund av att de inte har någon relation till varandra. Men i slutet av varje tema kommer jag att redovisa Josefins och Agnetas svar.

5.1 Hur ser familjerna på ansvar?

Gällande det första temat har jag frågat intervjupersonerna att definiera ord som barn, ungdom, myndig och vuxen. Detta för att ge intervjupersonerna en möjlighet att reflektera över hur de ser på de olika orden, men också kunna belysa svaren med personliga exempel. Jag ställer även följdfrågor om vilka skyldigheter och rättigheter man har när man befinner sig i de olika stadierna, även detta för att få intervjupersonerna att reflektera över deras definition av orden och möjligheten att belysa svaren med exempel. Jag kommer att använda citat för att belysa intervjupersonernas svar.

Sandra och Isabell

Sandra beskriver att som barn har man inga skyldigheter, men man har många rättigheter såsom rätt till omvårdnad, medans Isabell fortfarande ser sig som ett barn:

”Jag anser att jag är lite av ett barn nu(.) för att (.) nä jag vet inte asså jag känner inte att jag gör något vuxet just nu åh jag känner att jag inte vill göra det just nu heller(.) jag vill fortfarande va liten” Intervju med Isabell

De båda håller med om att som barn ska man slippa allt ansvar, Isabell menar att allt ansvar ska ligga på föräldrarna tills barnet fyllt arton år, då hon anser att man ska räknas som ungdom. Sandra anser att man är ungdom vid tretton års ålder, hon menar också att ansvarsbördan ska växa med individens ålder. Sandra och Isabell definierar ordet myndig på samma sätt: man ska fylla arton år. De beskriver även att som myndig har man ansvar över sig själv och sitt handlande. Isabell anser att man är vuxen vid tjugofem års ålder, där hon beskriver att hon själv inte ser sig som vuxen.

”(.) eehh jag skulle absolut inte kunna säga att jag är tjugooett åh jag är fortfarande inte vuxen åh jag förväntar mig inte bli fullt vuxen förens jag är eehh tjugofem, trettio eller har barn” Intervju med Isabell

Sandra beskriver att man måste flytta hemifrån för att bli vuxen, man måste känna ensamheten för att bli vuxen anser hon. Sandra lyfter fram att hon var tvungen att flytta hemifrån för att bli vuxen.

”Vuxen(.) hmm eehh det är väl när man kan ta hand om sig själv och kunna planera sin dag utan att ringa sina föräldrar (skratt) nä men vid tjugoo kanske (.)eftersom jag bodde hemma tills jag va tjugoo så vet jag att jag inte va vuxen förrän jag flytta hemifrån(.) även om jag hade mamma rollen hemma för min syster så blev jag nog inte vuxen förrän jag bott själv ett tag eehh man måste få känna av ensamheten innan man kan bli vuxen tror jag(.) eehh(.) jag skulle väl säga att man börjar bli vuxen vid tjugoo sen utvecklas man under hela sitt liv men jag ser att vid tjugoo ska man bete sig som en vuxen man ska inte slänga sig på golvet i affären om din favorit är slut(.)” Intervju med Sandra

Isabell och Sandra beskriver vuxenhet på samma sätt, om man är vuxen ska man ta ansvar över sig själv och att kraven ska komma från dig själv ingen annan.

Monica och Noel

Monica och Noel har samma syn på när man räknas som ett barn vilket är, från födsel till tonåring. Monica beskriver att ett barn inte ska behöva bekymra sig över vuxenansvaret, man ska få känna sig trygg och omhändertagen. Noel anser att ett barns skyldighet är att man ska hjälpa till hemma och sköta skolan. Medans Monica bara ser att ett barns skyldighet är att vara snäll mot andra människor.

Monica och Noel beskriver ungdom på samma sätt, en ungdom ska ta mer ansvar över sig själv och sin utbildning. De har även samma syn på när man är ungdom, tretton år och upp. Monica och Noel beskriver ordet myndig på ungefär samma sätt, man ska fylla arton år.

Noel menar att när man är myndig, så ska man inte behöva förlita sig på sina föräldrar, utan man ska kunna klara sig själv. Monica skiljer ordet myndig i två delar, en laglig sida och en sund förnuft sida.

”(.) jaha eehh(.) men asså enligt den lagliga sidan så är det ju när du fyller arton sen är du ju myndig så är det bara men (.) asså från sunt förnuft sidan så (.) så jag menar med tanke på hur jag jobbar så där räknas asså javisst enligt papper så är dom som jag jobbar med också myndiga men men dom är ju inte myndiga i huvudet (.)” Intervju med Monica

Noel tycker att man är vuxen vid tjugofyra års ålder, för då ska man ha flyttat hemifrån till ett eget hem och man ska kunna ta hand om sig själv. Monica tycker att vuxenhet börjar vid sjutton års ålder men hon tycker att det är en flytande gräns. Monica tycker att man ska kunna ta hela ansvaret över sig själv och sitt egna hem, men också att man kan känna empati innan man blir vuxen.

Kristina och Karin

Både Kristina och Karin har en mycket tydlig bild över vad det innebär att vara ett barn, båda uttrycker att leken är väldigt viktig för barnet. Kristina anser också att ett barn ska känna sig behövd och att man ska ha sysslor som är anpassade för barnets mognad. Karin anser att man är ett barn fram tills man är tonåring, Kristina menar att flera vuxna kan ses som barn, men att rent lagligt så blir man vuxen vid arton års ålder. Karin anser att samhället ska ge ungdomar mer plats att utvecklas på, Karin beskriver ungdomstiden som en utvecklingsfas till vuxenhet. Karin tycker man är ungdom tills man är tjugo, medans Kristina anser att man är ungdom tills man är tjugofem. Kristina och Karin beskriver myndig på samma sätt. De båda menar att när man fyller arton så blir man myndig, ansvaret över sitt egna liv blir mycket större om man är arton menar de. Som myndig anser de att du har skyldighet att betala räkningar, rösta. Men att vara myndig anser de även ger fler rättigheter såsom att dricka alkohol. Karin tycker att man börjar bli vuxen vid tjugo års ålder, men Kristina beskriver vuxenhet så här:

”(...) att man kan göra framåtskridande val (.) att man är medveten om (..) att man tar beslut som gagnar (..) sin egen utveckling på ett empatiskt vis (..) att man är medveten om sina försvar som man går och bär på (.) är ärlig mot sig själv och andra (..) att man har empati och kan sätta sitt eget jag vid sidan av (...) vid sidan av menar jag då inte (..) eehh (.) att mina behov (..) inte går före (..) andras behov (..) till exempel (..) och att det kan avgöra om det är så att min behov behöver gå före ” Intervju med Kristina

Sonja och Anna

Sonja beskriver att ett barn är en individ som ska lära sig livets regler, hon beskriver att genom leken lär sig barn de regler som världen anser att barnet ska lära sig, hon tycker även att barn har samma skyldigheter och rättigheter som en vuxen. Sonja tycker att man är ett barn tills man är tjugofem. Anna tycker att det handlar om en mognadsfråga.

Anna anser att vara en ungdom är att man ska få vara ung och galen för att lära sig livets regler och att man är ungdom tills man är tjugo år. Sonja beskriver ungdomstiden som en period som innehåller många upp och nergångar, där ungdomen i vissa situationer vill bli behandlad som en vuxen och andra situationer vill den bli behandlad som ett barn. Sonja beskriver det så här:

”(.....) livet är uppochner (..) ibland är man stor och ibland är man liten (..) det händer mycket när man är ungdom (..) ehhh (..) emellanåt har dem en (..) en stor självkänsla (..) som likaväl kan försvinna inom en timme (..) en ungdom pendlar väldigt mycke (..) i sitt sätt att vara (..)” Intervju med Sonja

Sonja tycker att hon inte kan sätta en ålder på när man slutar vara en ungdom, hon anser att detta är individuellt. Både Sonja och Anna tycker att man inte är vuxen när man är myndig. De är också eniga över att skyldigheterna ökar när man blir myndig. De är även eniga över att man är vuxen vid tjugofem års ålder.

Josefin

Josefin anser att man har fler rättigheter än skyldigheter när man är ett barn, hon anser att kraven/ansvaret ska växa med barnets mognad. Hon anser att man är ett barn tills man fyller arton. Josefin beskriver att man är ungdom tills man fyller tjuogoett. Hon anser att man kan lägga mer ansvar på en ungdom och föräldrarna kan kräva mer. Hon tycker att man blir myndig när man fyller arton år. Josefin beskriver att skyldigheterna ökar markant när du är myndig, eftersom alla räkningar nu kommer i ditt namn och inte till föräldrarna. Josefin beskriver att en vuxen ska vara ansvarstagande och kunna se bortom sina egna behov. När man är vuxen, anser hon vara en flytande gräns.

”(.) man har ett moget tänk asså man kan tänka så här att gör jag detta här så kommer det få konsekvenser för mig om en månad är det värt det att man analyserar åh tänker nä det är inte värt det så då jag hoppas det gör inte en ungdom om man säger för dom gör de dom tycker är roligast just nu åh sen bryr man sig inte om vad som händer senare (..)” Intervju med Josefin

Agneta

Agneta har svårt att sätta en ålder på när man räknas som barn, hon ser det som en mognadsfråga. Hon anser att ansvaret på barnet ska växa med barnet. Agneta tycker en ungdom ska vara ung och galen för att bli vuxen. Hon anser att man inte är vuxen när man är myndig, men att man blir myndig när man fyller arton år. Agneta tycker att man är vuxen när man är över tjugofem. Hon beskriver att en vuxen människa ska kunna ta ansvar över sig själv, att man ska kunna ta sin vuxna roll på allvar och inte skylla ifrån sig på andra. Hon anser att en vuxen har mer skyldigheter och mer ansvar än ett barn.

5.2 Hur beskriver familjerna att deras sociala relationer påverkas?

Under detta tema kommer jag belysa hur intervjupersonerna beskriver att deras sociala relationer påverkas av att de unga vuxna bor hemma. Även i detta avsnitt kommer jag använda citat för att belysa intervjupersonernas svar.

Sandra och Isabell

Både Isabell och Sandra anser att deras relation har förändrats sedan Isabell blev myndig. De beskriver sin relation som djupare och att Isabell har lärt sig att lyssna mer. Sandra och Isabell tycker att deras utveckling som individ känner båda har dämpats av att Isabell bor hemma. Isabell känner att hon inte behöver ta fullt ansvar, vilket gör att hon känner att hon inte kan bli vuxen. Både Isabell och Sandra anser att individen inte kan bli vuxen när den bor hemma, på grund av att individen inte får känna det fulla ansvaret över sitt liv och ett hem.

Monica och Noel

Noel beskriver sin relation till sin förälder som god och att den är i ett utvecklingsstadium. Medan Monica beskriver relationen utifrån ett ”hyresvärdsperspektiv”

”Åh rent krasst så är det väl så att det är jag den som ser till att han har någonstans att bo åh den som ser till att han har rena kläder åh får mat med sig till jobbet (.)” Intervju med Monica

”Men till morsan så är det väl en (.) Känner jag att det är en bra relation”. Intervju med Noel

Både Monica och Noel upplever att relationen har blivit bättre sedan Noel blev myndig, eftersom deras relation var begränsade innan Noel blev myndig.

Monica anser att hennes utveckling som individ inte påverkas av att hennes son bor hemma. Noel menar däremot att han skulle kunna utvecklas mer om han inte bodde hemma.

Både Noel och Monica anser att man inte kan bli vuxen när man bor hemma, för att man slipper ta huvudansvar över ett hem. Noel och Monica anser att deras relation kommer att förändras när Noel flyttar hemifrån, eftersom att de inte kommer att träffas varje dag.

Kristina och Karin

Kristina och Karin beskriver sin relation som mycket öppen och god. De anser att deras relation inte har förändrats sedan Karin blev myndig. Det enda som Kristina ser som en liten skillnad, är att Karin tar mer ansvar för hushållssysslorna nu.

Både Kristina och Karin anser att deras utveckling som individer stannar av på grund att Karin bor hemma. Kristina beskriver att hon hindrar sig själv från att gå ur mammarollen och gå in i nästa fas i livet. Karin anser att hon inte får lära sig av sina egna misstag.

Både Kristina och Karin är eniga om att individen inte kan bli vuxen när den bor hemma. Kristina och Karin anser att relationen kommer att förändras den dag Karin flyttar hemifrån. De berättar att Karins storebror, som har flyttat hemifrån, blivit mer mogen och oberoende.

”(.) för jag stannar kvar i mammarollen (.) jag går inte ur mammarollen (. .) och det kan ju vara ett litet försvar
(. .) att inte behöva göra det (.) att inte behöva gå in i nästa fas i livet (. .)” Intervju med Kristina

Sonja och Anna

Sonja beskriver sin relation till Anna som ”det bästa som hänt henne”. Hon tycker att de har en mycket god, typisk ”mamma och tonårs-relation”. Hon anser att frustration och bråk är en naturlig del av relationen.

”mitt barn är ju (. . .) det bästa som har hänt mig (. .) eehh (. .) har en (. . .) tror vi har en (. .) typisk mamma och (. .) tonårsrelation (. .) lika mycket som man kan älska sitt barn (. . .) lika lätt kan man bli förbannad också (. .)” Intervju med Sonja

Anna beskriver relationen som en aning irriterad, då hon tycker att Sonja tjar på henne. Anna tycker att hon och hennes pappa är mer lika varandra. Detta tror Anna kan bero på att hon inte träffar sin pappa lika ofta.

”vi är för olika (.) min pappa och jag är mer lika (. .) hon är tjugitig” Intervju med Anna

Sonja menar att man måste kunna stå på egna ben innan man blir vuxen. Anna anser att

grunden till att bli vuxen läggs i hemmet och arbetet där. Så småningom måste man flytta hemifrån för att kunna bli vuxen fullt ut.

Sonja menar att hon kommer att reagera den dag Anna flyttar hemifrån. Då kommer Sonja känna sig stolt över Anna.

Anna känner att hon inte utvecklas som individ i hemmet, då hon inte kan laga mat, diska eller tvätta. Sonja tror att deras relation kommer förändras när Anna flyttar hemifrån.

Anna menar att deras relation endast kommer förändras om hon flyttar till en annan ort.

Anna tror att hon kommer uppskatta sina föräldrar mer när hon flyttar hemifrån, men hon vet inte förrän hon är där.

”(. .) ja, inte om jag hade flyttat någonstans i stan (.) men om jag flyttat någon annan stans (.) jag tror jag hade fått mer kontakt med dem” Intervju med Anna

”(. .) däremot kommer jag tycka det är skönt (. .) när (. .) hon själv väljer att göra det (. .) och jag ser att hon (. .) kan stå på egna ben (. .) för då blir jag stolt (. .) för det är ju ändå jag som har lagt grunden på henne (. .) så kan jag se det” Intervju med Sonja

Josefin

Josefin tycker att hon har en bra relation till sin son, hon tycker att han är snäll. Josefin tycker att hennes relation till sin son har fördjupats sedan han blev myndig. Hon anser att man kan bli vuxen när man bor hemma, hon anser att det beror på hur man behandlar den unga vuxna. Josefin anser att hennes utveckling som individ påverkas av att hennes son bor hemma. Hon känner att hon och hennes sambo inte kan utveckla deras relation. Hon känner även att hon inte kan lämna huset för till exempel en semester, för att hon är rädd om huset.

” är att vi inte kan åka iväg en vecka på semester och känna oss lugna vi kan knappt åka iväg en helg för då är det något som händer i vårt hus åh jag är väldigt rädd om vårt hus åh grejerna vi har där åh man har hört skräck exempel på fester åh skit och så (.)” Intervju med Josefin

Agneta

Agneta tror att hennes föräldrar är trötta på henne och vill att hon ska flytta hemifrån nu när hon är myndig. Agneta anser att hon har blivit mer mognare, lugnare och har ett mindre behov av att revoltera nu när hon är myndig. Hon anser dock att sin relation till sina föräldrar inte har påverkats av att hon blev myndig. Agneta anser att hennes utveckling som individ hindras av att hon bor hemma för att hon slipper ta ansvar, detta anser hon hindra henne från att utveckla kunskaper om matlagning och andra sysslor.

5.3 Hur beskriver de hemmet?

Under det här temat kommer jag att belysa hur intervjupersonerna beskriver och reflekterar över sin syn på hemmet. Jag kommer även här använda citat för att belysa intervjupersonernas svar.

Sandra och Isabell

Både Sandra och Isabell ser fördelar med att Isabell bor hemma, där Sandra beskriver att Isabell är en hjälpande hand när det behövs. Isabell nämner att den största fördelen med att bo hemma, är att hon har kontakt med sin familj hela tiden.

”(.) man har kontakt med sin familj hela tiden (.) åh du (.)även om man betalar hyra eller inte så personligt för mig så tycker jag det är skönt att va nära min familj” Intervju med Isabell

Isabell tycker att den negativa sidan med att bo hemma är att det skapar onödiga bråk, medans Sandra anser att den negativa sidan är att Isabell inte tar ansvar över sin egna individuella utveckling.

”Det finns många negativa sidor (.) som att hon inte kommer någon vart med sitt liv eftersom hon inte behöver ta ansvar över sig själv (.) om mjölken är slut så är det inte hon som åker och handlar ehhh hon blir lat på ett konstigt sätt eftersom hon inte har några krav på sig men det är ju hennes liv man kan ju inte tvinga någon att göra något den inte vill (.) Intervju med Sandra

Sandra anser att Isabell ska flytta när hon kan och vill. Just nu anser Sandra, att Isabell inte kan flytta hemifrån för att hon saknar jobb. Sandra tycker också att Isabell har det för bra hemma, vilket hon tror bidrar till att hon inte flyttar. Isabell beskriver att hon vill flytta hemifrån men saknar jobb.

Monica och Noel

Både Monica och Noel ser fördelar med att Noel bor hemma. Den fördel Monica beskriver är att Noel hjälper till att passa sina småsyskon när Monica ska jobba kväll. Monica tycker även att en fördel med att Noel bor hemma är att hon vet var han är. Noel tycker att den största fördelen med att bo hemma är att han känner sig trygg och att han inte behöver vara helt själv. Den nackdel som Noel beskriver med att bo hemma, är att han är trött på att gå hemma och att han vill komma ut och klara sig själv. Monica beskriver den största nackdelen så här:

”(.) att dom inte får ta det ansvaret som en annan fick (.) om sig själv livet blir som en lek på ett annat vis (.) man kan bara flyta med” Intervju med Monica

Kristina och Karin

Kristina och Karin beskriver att det finns fördelar med att Karin bor hemma, Karin tycker det är skönt att ha närhet till sin mamma. Karin beskriver också att det är skönt att slippa ta huvudansvaret i hemmet. Hon tycker också att bo hemma ger henne den trygghet och säkerhet som hon behöver. Både Kristina och Karin vill att Karin ska bo hemma.

”(.) nej men det är bra alltså det är (.) man vet att det alltid är någon hemma liksom (.)” Intervju med Karin

Kristina tycker det är stimulerande med att Karin bor hemma. Nackdelen tycker hon är att de inte kan utveckla de roller de har. Den nackdel som Karin tycker finns med att hon bor hemma är att hon inte får tillräckligt med plats för att utvecklas i.

”(.) eehh (.) det kan vara det att (.) man försätter barnen i (.) att barnen inte tar samma (.) ansvar som en vuxen gör (.) för att man försätter de i en barnsituation (.) barnroll (.) som de inte kan hjälpa att de kommer i (.) och jag kan inte hjälpa att jag kommer i en mammaroll(.” Intervju med Kristina

Sonja och Anna

Sonja tycker att fördelen med att Anna bor hemma är att Anna får henne att tänka mindre fyrkantigt och hålla henne ung. Anna anser att den största fördelen med att bo hemma, är att hon gillar rollfördelningen i hemmet. Anna tycker också att bo hemma ger henne den trygghet som hon behöver. Både Sonja och Anna beskriver att nackdelen med att Anna bor hemma, är att det skapas onödiga bråk och tjat.

(.) barn håller en ung (.) det är nog (.) jag har många kollegor som inte har (.) barn (.) och jag säger (.) det märks på sådana som inte har barn (.) för ungdomar (.) eehh (.) lär oss föräldrar (.) mer än vad vi själva tror (.) så någonstans håller ungdomar oss unga(.” Intervju med Sonja

Sonja anser att Anna ska flytta hemifrån när hon kan och vill. Anna vill flytta hemifrån men saknar jobb och bostad.

Josefin

Josefin anser att fördelen med att hennes son bor hemma, är att de kan hjälpa honom att spara pengar och om han hade studerat, hade han inte behövt tagit studielån. Nackdelarna hon beskriver, är att det blir trångt med att ha sin son boendes hemma.

”(.) det finns ju inget annat att välja på (.) eehh det är nackdelen (.) att dom (.) ja det blir trångt helt enkelt det är meningen att man (.) när man blir äldre man ska man inte bo hemma liksom utan man ska iväg och stå på egna ben åh ta åh klara sitt egna liv så att säga (.) eehh så jag tycker det kan bli jävligt trångt åh jobbigt (.)
Intervju med Josefin

Josefin vill att sin son ska flytta hemifrån, medans hon tror att hennes sambo vill att hans son ska få bo hemma, tills han själv vill flytta hemifrån.

Agneta

Agneta tycker att det är tråkigt att bo hemma, men att hon saknar social kompetens att flytta hemifrån. Agneta menar att hon inte kan flytta hemifrån för att hon saknar jobb. Hon kan tänka sig flytta hemifrån om hennes föräldrar betalar hennes hyra och mat. Den enda fördel Agneta ser med att bo hemma, är att hon har tillgång till bil.

6. Socialpsykologisk analys och tolkning

I den här delen av uppsatsen kommer jag att tolka och analysera de resultat jag har redovisat ovan. Med hjälp av mitt syfte och mina frågeställningar har jag delat upp min problematik i mindre delar. Jag har valt ut några underrubriker för att strukturera analysen. De underrubriker jag har valt är: frigörelseprocessen och parantestillvaron, vuxen, sociala relationer, ansvar, familjen som organisation, trögheten inom organisationen, lojalitet till organisationen. Analysen är gjord utifrån de begrepp jag har presenterat i teoridelen, vilka är frihet till och från, parantestillvaron och familjen som organisation. Jag kommer även att använda den tidigare forskningen som jag presenterar i bakgrunden. Utifrån mitt syfte är jag intresserad av de socialpsykologiska aspekterna såsom, sociala relationer, parantestillvaron, frigörelseprocessen men även hur familjen som organisation påverkas av att unga vuxna bor hemma längre.

6.1 Frigörelseprocessen och parantestillvaron

Enligt Naroskin påbörjas frigörelseprocessen⁷³ redan i barndomen, frigörelsen sker gradvis där självständighet gentemot sina omsorgspersoner blir syftet. Strävan till att bli en självständig individ är något jag kan se i de unga vuxnas intervjuer. För att uppnå självständighet måste det finnas en frizon, en frizon där man kan prova vuxenrollen utan att misslyckanden integreras i den nya rollen. Den frizon som skapas kan benämnas parantestillvaron.⁷⁴ Lorentzon beskriver parantestillvaron som ett övergångsområde där man både kan bearbeta barndomsrester och där misslyckade försök till vuxenhet kan förlåtas. Men parantestillvaron innebär också att unga vuxna blir utestängd från arenor som hör till vuxenlivet. Att tillhöra arbetsmarknaden, ha ett eget boende kan anses som arena som tillhör vuxenlivet, detta anser jag att jag kan se tydligt i mina intervjuer. Enligt AMS steg arbetslösheten i åldergrupperna 18 till 24 år med 56 % mellan åren 2008 och 2009. Detta stärker min tro på att de befinner sig i en parantestillvaro, detta på grund av att de flesta unga vuxna jag har intervjuat inte har något jobb. Lorentzon⁷⁵ menar även att unga vuxnas vilja att etablera sig i vuxenvärlden hänger på att de får plats att etablera sig men även att vuxna måste acceptera deras tillvaro. För att kunna få en bostad måste de unga vuxna ha en grundekonomi vilket innebär att de måste ha ett jobb. Historiskt sätt har unga vuxna sett som värdefulla för arbetsmarknaden. I intervjuerna kan jag se att unga vuxna anses vara lata, vilket tyder på att statusen på unga vuxna har förändrats i dagens samhälle. Monica beskriver i sin intervju att unga vuxna idag inte behöver ta samma ansvar som hon fick göra, vilket gör att unga vuxna ser livet som en lek som innebär att man bara kan flyta med. Jag anser att unga vuxnas attityd till att bli vuxen kan förklaras med att de anser sig lurade av vuxenvärlden, de unga vuxna jag har intervjuat har gjort allt som förväntas av dem, till exempel tagit studenten, skrivit in sig på AMS, men ändå får de inte en chans till att träda in i vuxenvärlden. Detta anser jag måste påverka unga vuxnas utveckling till en självständig individ, vidare anser jag att detta stärker min tro på att unga vuxna befinner sig i en parantestillvaro. Konsekvenserna⁷⁶ med att inte kunna frigöra sig från sina omsorgspersoner, menar Naroskin kan leda till att personen stannar kvar i barnrollen, som i sin tur hämmar personens utveckling till en vuxen individ. Den vuxna identiteten kan inte etableras ordentligt och blir mer bräcklig för yttre påfrestningar och detta kan innebära att

---

⁷³ Naroskin, P (1995)

⁷⁴ Lorentzon, L (1994)

⁷⁵ Ibid

⁷⁶ Naroskin, P (1995)

den vuxna kommer att fortsätta att skylla på sina föräldrar för sina misslyckanden. I mina intervjuer kan jag se att en konsekvens med att unga vuxna bor kvar hemma, är att intervjupersonerna anser att de inte kan utveckla sig som individ och att de stannar kvar i sina roller såsom mammarollen och barnrollen. Frigörelseprocessen⁷⁷ innebär också att föräldrarnas auktoritet ifrågasätts och demokratiskt byts ut mot andra förebilder. I vissa av mina intervjuer tycker jag, att jag kan se just att auktoriteten har byts ut, detta genom att föräldrarnas makt ifrågasätts, vilket i sin tur innebär att föräldrarna använder tjat mot sina unga vuxna för att få fram sin vilja.

6.2 Sociala relationer

I Hartleys⁷⁸ studie framkommer det, att det måste finnas en harmoni i relationen mellan den unga vuxna och dennes föräldrar. Men sammanhållningen mellan den unga vuxna och dennes föräldrar var inte avgörande för om den unga vuxna bor kvar hemma eller inte. Vilket stärker min syn på att det finns en harmoni i relationen mellan de unga vuxna och dennes föräldrar. Vidare menar han att den största anledningen till att unga vuxna flyttar hemifrån är jakten på självständighet eller att leva med en partner. Vilket de unga vuxna jag har intervjuat gav som en anledning till att flytta hemifrån, jakten på självständighet. Enligt Nilsson⁷⁹ har en nära relation en historia – en början en fortsättning och förr eller senare ett slut. En nära relation innehåller ett känslomässigt band som ger människan trygghet och stöd. Jag kan se att föräldrarna ger sina unga vuxna stöd, genom att de vill att deras unga vuxna ska flytta hemifrån när de känner sig redo, utifrån detta anser jag att det finns ett känslomässigt band mellan föräldrarna och deras unga vuxna.

6.3 Vuxen

För att kunna kalla sig vuxen idag måste man uppfylla vissa krav, de krav som Trondman⁸⁰ menar att man måste inneha, är resurser såsom avslutad utbildning, arbete, egen inkomst, självständig ekonomi och ett eget boende som gör att personen själv kan fatta alla avgörande beslut i sitt egna vardagsliv. Trondman menar också att det tar allt längre tid att flera

---

⁷⁷ Naroskin, P (1995)

⁷⁸ Hartley, R (1993)

⁷⁹ Nilsson, B (2007)

⁸⁰ Trondman, M (1999)

ungdomar att bli vuxna, fastän unga vuxna blir allt tidigare vuxna biologiskt och fysiskt.⁸¹ Det jag kan se i mina intervjuer är att alla beskriver just Trondmans⁸² premisser, där man lyfter fram ansvar som den viktigaste faktorn till att räknas som vuxen. Det som är intressant är när intervjupersonerna tycker man är vuxen, i vilken ålder. Åldern varierar från sjutton till tjugofem, variationen kan förklaras genom att vissa intervjupersonerna använder de fysiska och biologiska referenser, när de sätter en ålder på när man anses vara vuxen, vilket Monica gör i sin intervju. Josefin nämner att man måste kunna ta framåtskridande beslut för att räknas som vuxen, vilket jag anser stämmer, men hur ska man kunna ta framåtskridande beslut om man inte behöver det? Jag anser att föräldrarna inte vill se sina unga vuxna som vuxna, vilket bidrar till att de unga vuxna inte vill bli vuxna.

6.4 Ansvar

I Fromm⁸³ diskussion om begreppet frihet till och från, nämner han att ju äldre barnet blir, desto mer kommer den att frigöra sig från sina ursprungliga förankringar, vilket han benämner som individuationsprocessen. Fromm menar att med frihet kommer ansvar, ansvar över sig själv. Vilket alla intervjupersoner håller med om, ju äldre barnet blir desto mer ansvar ska man kunna lägga på individen. Det som blir intressant är att de unga vuxna jag intervjuat, är att de tycker det är skönt att slippa ta ansvar över ett hushåll. I Hartleys⁸⁴ studie framkom det att bo hemma innebar att vissa tjänster tillhandahålls, till exempel måltider och hushållsysslor, såsom tvättning, som Karin säger i sin intervju. Vidare menar Fromm⁸⁵ att man inte behöver frukta världen, om man inte är skild från den värld som gav en stöd och trygghet. Detta tycker jag kan se i mina intervjuer, eftersom ingen av de unga vuxna jag har intervjuat känner sig rädd för att flytta hemifrån, utan man ser det som ett äventyr och en erfarenhet, man fruktar inte ”friheten till” utan man ser helt enkelt fram emot den. Föräldrarna jag har intervjuat har upplevt känslan av ensamhet vilket jag anser förklarar deras inställning till när de vill att deras unga vuxna ska flytta hemifrån. De föräldrar jag har intervjuat vill att deras unga vuxna ska flytta hemifrån när de själva anser att de vill och kan. Vilket gör att deras unga vuxna inte känner sig tvingade att utvecklas till en vuxen individ. Föräldrarna vill att deras unga vuxna själva ska ta beslutet när de vill bli vuxna, vilket jag

---

⁸¹ Trondman, M (1999)

⁸² Ibid

⁸³ Fromm, E (1993)

⁸⁴ Hartley, R (1993)

⁸⁵ Fromm, E (1993)

anser bidra till att de unga vuxna jag har intervjuat inte känner sig vuxna. Föräldrarnas snällhet anser jag bidrar till att unga vuxna inte känner sig redo för vuxenvärlden. Utan att tvingas ta ansvar över sig själv och sin situation anser jag hämmar unga vuxnas vilja att bli vuxen.

6.5 Familjen som organisation

För att man ska kunna vara en organisation måste man enligt Ahrne⁸⁶ uppfylla fyra grundläggande element: tillhörighet mellan bestämda identifierade individer, gemensamma resurser som är knutna till en viss organisation, kontroll över tillhörighet och utbytbarhet. Dessa fyra grundläggande element kan man hitta i fyra huvudtyper av organisationer såsom stater, företag, frivilligorganisationer och familjen. De som skiljer de olika typerna av organisationerna är huvudsak villkoren för tillhörigheten. Villkoren för att tillhöra en familj kan innebära att man föds in i organisationen eller att man noggrant väljs ut av någon, exempelvis mamman i organisationen. Utifrån Ahrnes premisser, kan jag tolka att de jag har intervjuat tillhör familjen som organisation. Genom att tillhöra en organisation får människan någon form av meningsfullhet i sitt handlande och meningsfullheten skapar trygghet. Att organisera sina handlingar är människans sätt att skapa en kontinuitet i en osäker värld.⁸⁷ Tryggheten man får av organisationen kan vara en avgörande faktor till varför man väljer att bo hemma. I Hartleys⁸⁸ studie framkom det att stöd och trygghet som familjen gav de unga vuxna, var en utav den starkaste fördelen med att bo hemma. I intervjuerna med de unga vuxna, kan jag se att den största fördelen de uttryckte med att bo hemma, var att de känner sig trygga, de nämner även att det är skönt att ha någon att prata med. Jag kan även se att organisationen har olika betydelser för olika intervjupersoner, Monica beskriver i sin intervju att hon ser sig som en hyresvärd, vilket jag anser tyder på att organisationen inte ger henne den trygghet som hon behöver, vilket gör att hon ger sig en roll som ger henne makt och kontroll över hennes egen situation i organisationen. I en organisation skapas rutiner genom att människan interagerar med varandra med syfte att interaktionen kommer att upprepas och innehåller tydliga ramar på hur interaktionen ska gå till. Rutin skapar trygghet i en osäker värld, tillhörigheten till en organisation skapar en

---

⁸⁶ Ahrne, G (1994)

⁸⁷ Ahrne, G (2002)

⁸⁸ Hartley, R (1993)

säkerhet.⁸⁹ Vilket Hartley nämner i sin studie som en faktor till varför unga vuxna bor kvar hemma längre. Även denna fördel nämner några unga vuxna som jag har intervjuat som en fördel till att bo hemma. Jag kan även se att föräldrarna ser detta som en fördel med att deras unga vuxna bor kvar hemma. Monica nämner att en fördel med att Noel bor hemma är att Monica vet var han är.

6.6 Trögheten inom organisationen

Tröghet anser Ahrne⁹⁰ föreknippas med organisationer, detta dels för att syftet med organisationen är att människan ska ha något att återvända till. Det finns tre källor till tröghet inom en organisation: de kollektiva resurserna, beslutsprocessen och oförmåga att se behov eller möjligheten till förändring. De kollektiva resurserna inom en familj kan vara materiella resurser såsom möbler och pengar, men det kan även vara individuella egenskaper som kan vara betydelsefull för organisationen. I Whites studie⁹¹ framkom det att de unga vuxna som bodde hemma skulle vara en fullgod familjemedlem och delta i familjen. Men det fanns även en outtalad överrenskommelse, att den unga vuxna skulle hjälpa till med hushållssysslorna. I min studie framkom det att alla unga vuxna hjälpte till hemma med vissa hushållssysslor. I Monicas intervju framkom det att Noel bidrog med en specifik egenskap som var betydelsefull för organisationen överlevnad. I en intervju beskrivs den egenskapen som en möjlighet att sitta barnvakt, när Monica jobbar kvällar, vilket bidrar till organisationens ekonomi. Även Sandra uttrycker, att Isabell bidrar med en specifik egenskap, möjligheten att sitta hundvakt när Sandra jobbar.

Även beslutsprocessen⁹² kan vara en bidragande orsak till att organisationen inte utvecklas. De regler ”chefen” måste följa för att kunna ta ett beslut kan bidra till att utveckling av organisationen minskar. Den sista källan till tröghet är organisationens oförmåga att se eller uppfatta problem. I mina intervjuer kan man utläsa, att flera föräldrar vill att sina unga vuxna ska bo hemma tills de vill flytta. Detta kan vara bevis på att föräldrarnas oförmåga, att se att detta kan skapa problem för organisationen. Om inte organisationen utvecklas kan den riskera att gå under. Jag anser att medlemmarna i organisationen inte vill att organisationen ska utvecklas, detta på grund av att utveckling skapar otrygghet. Jag tror att rädslan för otrygghet skapar en negativ inställning till utveckling i organisationen. Varför ska man

---

⁸⁹ Ahrne, G (2002)

⁹⁰ Ibid

⁹¹ White, N.R (2002)

⁹² Ahrne, G (2002)

ändra på något som fungerar? Jag anser att organisationen ger alla intervjupersoner vad de behöver i nuläget, vilket bidrar till att de unga vuxna bor kvar hemma.

6.7 Lojalitet till organisationen

Ahrne⁹³ menar också att viljan till att utveckla organisationen ligger i medlemmarnas lojalitet till organisationen. Ju starkare band medlemmarna har till organisationen, desto mer ovilja visar medlemmarna till att förändra organisationen. Ju starkare sambandet är mellan lojaliteten och medlemmarnas tro, ideologi eller livsstil, desto större är oviljan att genomföra en förändring i organisationen. Det jag kan tyda ifrån intervjuerna är att organisationen är en mycket stor del av intervjupersonernas identitet, detta kan bidra till att de visar en ovilja att förändra/ utveckla organisationen. En förändring som kan förändra organisationen, är till exempel att den unga vuxna flyttar hemifrån.

7. Reflektioner och slutsatser

Jag känner mig nöjd med det jag har åstadkommit med den här uppsatsen och jag tycker att jag har hittat nya infallsvinklar, som belyser problemet med unga vuxnas boendesituation i dagens samhälle. Jag vill poängtera att jag har intervjuat en mindre grupp unga vuxna i södra Sverige, vilket innebär att det inte går att använda detta material för att generalisera unga vuxnas boendesituation överlag. Men jag tycker ändå att jag har hittat olika aspekter på hur de jag har intervjuat beskriver och reflekterar kring unga vuxnas boendesituation. Jag ville se hur socialpsykologiska aspekter påverkas, såsom sociala relationer, parantestillvaron och frigörelseprocessen hos unga vuxna som fortfarande bor hemma. Det jag kom fram till var: Frigörelseprocessen⁹⁴ påbörjas redan i barndomen med syfte att utveckla en självständighet gentemot sina omsorgspersoner. Processen innebär också att föräldrarnas auktoritet ifrågasätts och byts ut. Det jag kan se, är att frigörelseprocessen är närvarande i relationen mellan de unga vuxna och deras föräldrar. Jag kan även se, att i vissa relationer har den unga vuxna byt ut föräldrarnas auktoritet. Genom att ungdomars status i samhället tycks ha förändras till något sämre, påverkas de ungas vuxnas vilja att bli vuxna på ett negativt sätt. Parantestillvaron⁹⁵ innebär just att unga vuxna utestängs från vissa arenor som räknas till

---

⁹³ Ahrne, G (2002)

⁹⁴ Naroskin, P (1995)

⁹⁵ Lorentzon, L (1994)

vuxenhet. Kraven för att räknas som vuxen⁹⁶ i dagens samhälle, innebär att man ska inneha resurser som avslutad utbildning, jobb, egen inkomst, eget boende där individen själv kan fatta alla beslut i sitt egna vardagsliv. Intervjupersonerna är eniga om att man måste uppfylla dessa krav för att räknas som vuxen. Intervjupersonerna är inte eniga i vilken ålder man räknas som vuxen, detta kan förklaras med att man använder olika referensramar när man bedömer i vilken ålder man ska ses som vuxen. Alla sociala relationer tycks påverkas av att de unga vuxna bor kvar hemma. Flera intervju personer beskriver att deras utveckling som individ har stannat upp, eftersom de inte tvingas till utveckling.

De jag särskilt intressera mig för, var hur de själva beskrev och reflekterade över hur familjen som organisation påverkas av att de unga vuxna bor hemma längre idag. Där jag kan se att organisationen⁹⁷ påverkas genom att familjen vill behålla de egenskaper vissa individer i organisationen bidrar med. Jag kan även se att de kollektiva resurserna påverkas av att de unga vuxna bor kvar hemma. I två organisationer kan jag se, att de unga vuxna bidrar till att de ekonomiska resurserna förstärks genom att de unga vuxna bidrar till att andra familjemedlemmar kan jobba. Jag kan även se att lojaliteten till familjen bidrar till att de unga vuxnas viljor att flytta hemifrån tycks minska. Även om organisationen inte kan utvecklas, behöver detta inte medföra att det blir något negativt i längden.

*”– Frihet är ingenting man får, man måste själv ta sig den”.*⁹⁸

---

⁹⁶ Trondman, M (1999)

⁹⁷ Ahrne, G (2002)

⁹⁸ Naroskin, P (1995), Sida 39

8. Referenslista

8.1 Litteratur

- Ahrne, Göran (1994) *Social Organizations. Interaction inside, outside and between organizations*. SAGE Publications: London
- Ahrne, Göran & Papakostas, Apostolis (2002) *Organisationer, samhälle och globalisering. Tröghetens mekanismer och förnyelses förutsättningar*, Studentlitteratur: Lund
- Berger, P.L. & Luckmann, T. (2003). *Kunskapssociologi- Hur individen uppfattar och formar sin sociala verklighet*. Wahlström & Widstrand: Stockholm
- Dalén, Monica (2004) *Intervju som metod*, upplaga 1:2, Gleerups utbildning AB: Malmö
- Gregow, Torkel (2010) *Sveriges rikes lag*, upplaga 131, Norstedts juridik: Finland
- Fangen, Katrine, (2005), *Deltagande observation*, upplaga 1:1, Liber: Malmö
- Fromm, Erich, (1993), *Flykten från friheten*, Bokförlaget Natur och kultur: Stockholm
- Johansson, Anna, (2005), *Narrativ teori och metod*, 1:6, Studentlitteratur: Malmö
- Larsson, Sam, Lilja, Johan, & Mannheimer, Katarina (red) (2005) *Forskningsmetoder i socialt arbete*, Upplaga 1, Studentlitteratur: Lund
- Naroskin, Per (1995) *På spaning efter den vuxna människan*, Natur och Kultur: Falun
- Nilsson, Björn (2007), *Nära relationer – introduktion till relationspsykologi*, Upplaga 1:1 Liber: Slovenien
- Svenning, Conny (2000) *Metodboken*. Eslöv: Lorentz förlag
- Trondman, Mats (1999) *Kultursociologi i praktiken*, Studentlitteratur: Lund

8.2 Internetsidor

- <http://www.aifs.gov.au/institute/pubs/fm1/fm36rh1.html>
- www.boverket.se
- www.dn.se
- www.svt.se
- www.codex.vr.se
- <http://www2.ungdomsstyrelsen.se/butiksadmin/showDoc/ff80808128d5641301295f00c892001b/wwwUngIdag2010.pdf>
- http://www.scb.se/Pages/Product____23262.aspx
- <http://www.newsmill.se/artikel/2010/11/09/tragiskt-med-f-r-ldrar-som-vill-ha-20-riga-bebisar>

<http://www.infovoice.se/fou/>

8.3 Rapporter

Bergenstråhle, S. (2005). *Unga vuxnas boende: Förändringar i riket 1997 till 2005*.

Hyresgästföreningen rapport 2:2005

Oscarson, H. (2002)(red) *Spår i framtiden*. SOM-institutet, Göteborgs universitet, Göteborg.

Fürth, T, Holmberg, I, Larsson, O, & Raaterova, M. (2002). *80-talisterna kommer*.

Halmstad: Konsumentförlaget.

9. Bilagor

9.1 Intervjuguide

Intevjuguide

Introduktion

(Presentation av intervjuarna.)

Jag har ju redan beskrivit syftet med den här intervjun och vad den ska handla om.

Bakgrunden är alltså att ta reda på hur vuxna bor hemma och hur relationen mellan barn och förälder påverkas av situationen. Följande frågeområden kommer jag att beröra under samtalets gång, som beräknas ta högst 1,5 timmar. Det är inte säkert att frågorna diskuteras i nämnd ordning.

Presentera intervjuens upplägg

Har du några frågor till oss innan jag sätter igång?

1. Familj

Hur ser din familjesituation ut?

2. Arbetsituation

Kort om bakgrund/utbildning

Nuvarande sysselsättning och arbetsuppgifter

Beskriv en vanlig dag i ditt liv.

3. Barn

Vad innebär det att vara ett barn?

När räknas man som barn?

Vilka rättigheter och skyldigheter har man när man är barn?

4. Ungdom

Vad innebär det att vara ungdom?

När räknas man som ungdom?

Vilka rättigheter och skyldigheter har man när man ungdom?

5. Myndig

Är man vuxen när man är myndig?

Vad innebär det för dig att man är myndig?

Hur blir man myndig?

Vilka rättigheter samt skyldigheter har man när man är myndig?

6. Vuxen

När anser du att man är vuxen, vilken ålder?

Beskriv vilka egenskaper som gör en vuxen.

Beskriv skillnaden mellan barn och vuxen.

Vilka rättigheter och skyldigheter har man när man är vuxen?

7. bostad

Vilka fördelar finns det med att bo hemma?

Vilka negativa sidor finns det med att bo hemma?

Vill du bo hemma? Om inte varför?

Vad tror Du? Skulle Du vilja flytta hemifrån det närmaste året?

Skulle Du vilja ha en egen bostad nu om Du hade råd?

Skulle Du ha råd med en egen bostad idag?

Vilket eller vilka är de främsta skälen till att Du bor hos Dina föräldrar?

Har Du tidigare haft eget boende men flyttat tillbaka till Dina föräldrar?

Planerar Du att under det närmaste året flytta till en annan bostad än den Du bor i?

Vilken boendeform passar Dina behov bäst idag?

Vad anser Du? Vilket är det största hindret för ungas möjlighet att få en bostad idag?

8. Relationer

Kan du beskriva din relation till dina föräldrar/barn?

Tycker du att din relation till dina föräldrar/barn har förändrats sedan du blev myndig?

På vilket sätt har den förändrats?

Påverkas din relation till dina vänner på grund av att du bor hemma?

Känner du att du kan ta hem dina vänner? Om inte, varför?

Påverkas din utveckling som individ av att du bor hemma?

– förklara hur den påverkas.

Anser du att den uppfostran du har fått, har gett dig de verktyg du behöver för att klara dig i samhället? Om inte, varför? Vilka verktyg saknar du?

Anser du att du har haft en bra uppfostran? Om inte varför?

Tror du att man kan "bli" vuxen när man bor hemma? Om inte varför?

Tror du att din relations till dina föräldrar skulle förändras om du flytta hemifrån?

På vilket sätt tror du den skulle förändras?

Vilka sysslor hjälper du till med hemma?

Anser du att du kan hjälpa till mer hemma?

(Anser du att du har tillräckligt med höga krav från dina föräldrar?)

9 curling (endast föräldrarna)

Beskriv hur du har uppfostrat dina barn?

Anser du att din uppfostran har gett dina barn de verktyg de behöver för att klara sig i dagen samhälle?

Skulle du ändra på något i uppfostran med den kunskap du besitter idag?

Anser du att din uppfostran har varit för snäll?

Vems fel anser du att det är att ditt barn bor hemma?

Anser du att samhället/politiker gör allt för att förändra din ungavuxens situation?

Om ja på förra frågan, vad tycker du de bör ändra?

Förberedelser och deras betydelse

Hur förberedde du dig för intervjun? Hur har det påverkat hur du svarade?

Finns det något du vill tillägga innan vi avslutar intervjun?

Stort tack för hjälpen